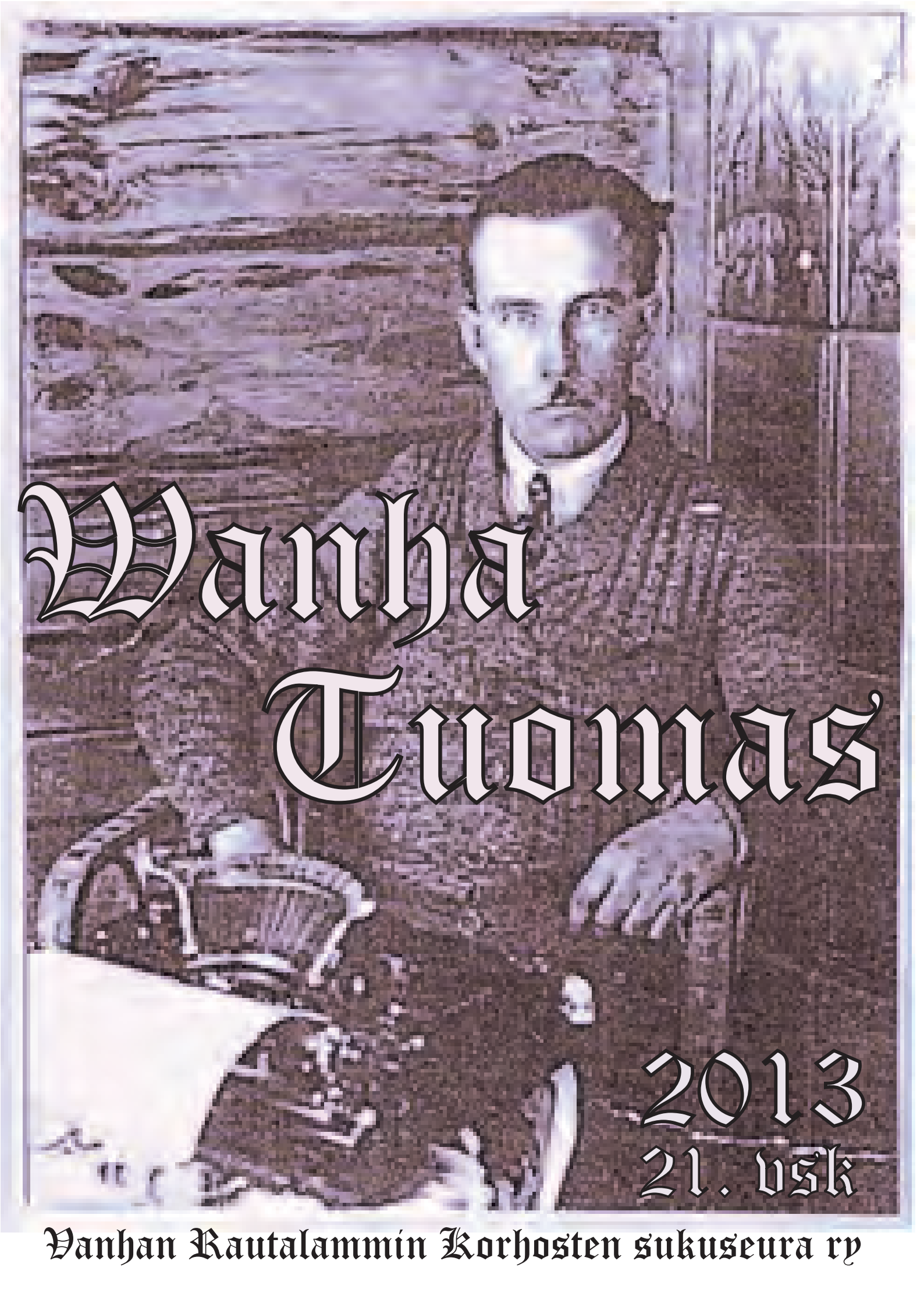

Vanha Tuomas

2013
21. vsk

Vanhän Kautalammin Korhosten sukuseura ry

Sisällys

Päätoimittajan puheenvuoro	3	Martti Korhosen suku	14
Sukukokous Suonenjoella	4	Sukupuuta etsimässä	20
Soutulystiä Sonkarilla	7	Sukutapaaminen Saikarilla	22
Ruokalystiä rannalla	9	Talvisodan aikaan, osa 2	26
Kirjailija Veikko Korhonen	10	Kärkkäälän Korhosia	29
Veikko Korhosen kirjat	13	Salme Liimataisen runoja	30
		Sukutietopalsta	32

Sukuneuvosto

Ilkka Korhonen (pj.)
Kapteeninkatu 26 A 18, 00140 Helsinki
Puh. 09 506 1275, 040 581 5549
Sähköp. Ilkka.T.Korhonen(ät)gmail.com

Minna Vanhamäki (varapj.)
Rantatalontie 45, 62800 Vimpeli
Puh. 040 565 1620
Sähköp. Minna Vanhamäki(ät)jalasjarvi.fi

Petri Makkonen (sihteeri)
Viitaharjuntie 87, 40250 Jyväskylä
Puh. 050 536 8395
Sähköp. Petri.Makkonen(ät)mediforum.fi

Pirjo Korhonen (rahastonhoitaja)
Jokelantie 52, 77700 Rautalampi
Puh. 040 518 3635
Sähköp. pirjokorhonen(ät)hotmail.com

Jukka Korhonen
Pulkkanientie 270, 72210 Tervo
Puh. 044 749 9350
Sähköp. Jukka.Korhonen(ät)tervo.fi

Hannu Korhonen
Kelotie 3, 16300 Orimattila
Puh. 03 777 2777
Sähköposti korhonen.h(ät)gmail.com

Jyrki Korhonen
Lehtoniemenkatu 4 a 5, 70100 Kuopio
Puh. 044 303 0842
Sähköposti jyrkijkorhonen(at)hotmail.fi

Seppo Korhonen
Ketsunmäentie 83, 41370 Kuusa
Puh. 0400 642 649
Sähköposti: seppo(at)korhonenoy.com

Henkilökohtaiset varajäsenet

Pertti Korhonen
Ukonsalmentie 17, 56100 Ruokolahti
Puh. 040 547 1625
Sähköposti: ppk6(ät)suomi24.fi

Urho Korhonen
Konnevedentie 630, 41540 Ristimäki
Puh. 040 822 1838
Sähköposti: urhojaviivi(at)gmail.com

Pentti Korhonen
Koipiniement. 802, 77930 Kerkonjoensuu
Puh. 040 575 1465

Risto Korhonen
Mäntykuja 1, 72210 Tervo
Puh. 044 282 5551
Sähkö.: risto.j.korhonen(ät)tervolainen.com

Juhani Korhonen
Pihlajakatu 36, 77600 Suonenjoki
Puh. 050 491 6868
Sähköposti: juhani.korhonen(at)metla.fi

Eeva-Liisa Hassinen
Kierinniementie 41, 77700 Rautalampi
Puh. 050 368 7570
Sähköposti: eelihas(at)gmail.com

Eeva Takala
Tappuratie 9, 44150 Äänekoski
Puh. 044 545 6588
Sähköposti: e.takala(at)luukku.com

Wanha Tuomas 2012
Julkaisija: Vanhan Rautalammin Korhosten sukuseura ry
Päätoimittaja: Minna Vanhamäki
Osoite: Rantatalontie 45, 62800 Vimpeli
Painotyö: Kopijyvä, Tampere

Toimitus ja taitto: Hannu Korhonen
ISSN-L 1798-9817
ISSN 1798-9817 (painettu)
ISSN 1798-9825 (Verkkojulkaisu)

Päätoimittajan puheenvuoro

Kesää odotellessa

Talven kaikkein pimeimmät päivät on onnellisesti ohitettu. Ensimmäisenä sen huomaa kalenterin lisäksi aina siitä, kun jonkin jokseenkin samaan aikaan päivästä toiseen tapahtuvan toimen aikana onkin taas valoisaa. Töistä kotiin kävellessä olivat katuvalot vielä sammuksissa ja valo tulikin taivaalta.

Vuodet kuluvat huijaa vauhtia. Kai se on jonkinlainen klisee, mutta silti totta, että vauhti tuntuu kiihtyvän iän karttuessa. Omassa työssäni tuntuu, että juuri kun saa koulun syksyllä alkamaan, viritellään jo taas joulunaloja, ja sitten yhtäkkiä onkin kevään ylioppilasjuhlien aika.

Yksi sukuseuran tärkeä tehtävä on omalta osaltaan vangita ohikiitäviä hetkiä ja rakentaa yhteistä muistia. Yhteinen muisti rakentuu myös yhdistelemällä useiden ihmisten tietämystä ja tutkimustuloksia. Vanhan Rautalammin Korhosten sukuseurassa on useita taitajia, joilla on kykyä, intoa ja sinnikkyyttä selvittää suvun aiempia vaiheita ja tuoda niitä kaikkien tietoisuuteen. Se on ihail-

tavaa. Itselläni sellaista taitoa ja sinnikkyyttä ei ole, ja aika kuluu paremmin tulevaisuuden ennakkoinnissa ja suunnittelussa. Tällä hetkellä ajatukset pyörivät jo kovasti tulevassa syksyssä ja myös talvessa 2014. Sellaista on rehtorin elämä.

Eletään nyt kuitenkin siinä välissä kesä 2013. Tulevana kesänä on jälleen luvassa suukokous ja -juhla. Tällä kertaa koontumispaikkana on Suonenjoen Vanhamäki (jolla ei kuitenkaan ole mitään tekemistä allekirjoittaneen eteläpohjalaisen Vanhamäen kanssa). Lisätietoja tapahtumasta löytyy tämän lehden sivuilta. Tavataan Suonenjoella suurella joukolla.

Ja jotta nyt ei tulisi ihan vääränlaista käsitys-

tä, muistutan vielä, että on tärkeää muistella menneitä, suunnitella tulevaa ja haaveilla siitä, mutta elämä on tässä ja nyt. Ja kyllä me Korhoset hetkessä elämisenkin taidamme!

Minna Vanhamäki

Sukuseuran kotisivu osoitteessa <http://http://suvut.genealogia.fi/korhonen/>

Sukuseuran historiaa
Sukututkimustietoa
Juhlat ja kokoukset

Myytävät tuotteet
Wanha Tuomas
Osoittenmuutokset

Kansikuvassa on kirjailija Veikko Korhonen työnsä ääressä 1920-luvulla. Veikosta ja hänen kirjoistaan kerrotaan tämän lehden sivuilla 10–13. Kuva on kirjailijan pojanpojan Heikki Korhosen hallussa.

VANHAN RAUTALAMMIN K JA SUKUJUHLA SUONEN

Juhlatoimikunta valmistautuu jo hyvää vauhtia kesän tärkeään tapahtumaan – Vanhan Rautalammin Korhosten suukokoukseen ja sukujuhlaan. Se järjestetään ensimmäistä kertaa Suonenjoella. Odotettavissa on paljon mielenkiintoista ohjelmaa ja mukavaa yhdessäoloa. Päivien aikana tutustumme mm. Suonenjoen seutuun opastetulla kiertoajelulla, saamme nähdä ja kuulla Heinäahon näytelmäpiirin mukaansa tempaavia esityksiä, Kirsi Lehdon hienoja runoja Irma Kortekallion upeilla luontovalokuvilla täydennettynä, hyvää musiikkia unohtamatta. Monta kiinnostavaa tarinaa suvusta ja sukuun liittyen odottaa kuulijaansa sunnuntaiaamun tarinatapahtumassa. Tapahtumapaikkana on Vanhamäen hyvinvointikeskus Suonenjoen keskustan tuntumassa, joka tarjoaa upeat puitteet järjestelyille. Toivomme, että viikonlopusta muodostuu lämminhenkinen ja iloinen Korhosten suvun tapaaminen. Toivotamme Teidät kaikki sydämellisesti tervetulleiksi mansikkakaupunkiin!

Ohjelma

la 15.6.

- 11.00-12.30 Ilmoittautuminen
- 11.30.12.30 Lounas Vanhamäellä
- 12.30.14.30 Sukukokous / lapsille ohjattua toimintaa
- 14.30-15.00 Kahvit
- 15.00-18.00 Opastettu kiertoajelu
- 18.00-19.00 Muikkukeitto
- 19.00- Illanviettoa rantasaunalla (sateen sattuessa Syketalolla)
Heinäahon näytelmäpiiri, saunomista ja vapaata yhdessäoloa

su 16.6.

- 9.00-10.45 Vanhan Tuomaan tarinat
- 11.00-12.00 Jumalanpalvelus Vanhamäen riihikappelissa
- 12.00-13.00 Juhlalounas Vanhamäellä
- 13.00-15.00 Sukujuhla / lapsille ohjattua toimintaa
- 15.00-16.00 Lähtökahvit

Kevään aikana ohjelmaan mahdollisesti tulevista muutoksista ilmoitamme sukuseuran kotisivuilla <http://suvut.genealogia.fi/korhonen/> ja facebookissa. Loppukeväästä informaatiota tulee myös seudun paikallislehtiin.

Juhlapaikka

Vanhamäen hyvinvointikeskus löytyy osoitteesta Vanhamäentie 122, Suonenjoki. Ysitien varrelta on hyvät tienvarsioasteet paikan päälle. Katso Vanhamäen omaa esitettä seuraavalta aukeamalta.

KORHOSTEN SUKUKOKOUS

SUONENJOELLA 15.-16.6.2013

Ennakkoilmoittautuminen

Ruokailujen ja tapahtumien järjestämistä varten pyydämme ennakkoilmoittautumisia 31.5.2013 mennessä. Ilmoittautua voi tämän lehden mukana tulevalla **lomakkeella**, joka postitetaan osoitteeseen: Juhani Korhonen, Pihlajakatu 36, 77600 Suonenjoki tai **sähköpostitse** osoitteeseen sukuseura.korhonen@gmail.com, ilmoita samat tiedot kuin lomakkeella. Tapahtumiin voi tulla, vaikka ei ole ilmoittautunut, mutta ennakkoilmoittautuminen on toivottavaa. **Lisätietoja** antaa Juhani Korhonen puh. 050 391 6868, soittoaika klo 16-18, huom. **ei puhelinilmoittautumisia**.

Juhlatapahtumien hinnat

Lauantai

koko päivän kokouspaketti (sis. kokous/lastentapahtuma, kahvit, kiertoajelu, iltaohjelma)
15 €, lapset 4-10 v. 10 €, alle 4 v. ilmaiseksi

Muikkukeitto 5 € (maksetaan suoraan keittäjälle)

Lisäksi olemme varanneet juhluvieraille mahdollisuuden lounastaa Vanhamäellä lauantaina ennen kokousta, hinta 12 €, lapset 4-10 v. 10 €, alle 4 v. ilmaiseksi.

Sunnuntai

koko päivän juhlapaketti (sis. päivän ohjelma, juhla-lounas, lähtökahvit)
25 €, lapset 4-10 v. 15 €, alle 4 v. ilmaiseksi

Majoitus

Paikan päällä **Vanhamäellä** on mahdollisuus yöpymiseen, tarjolla huoneita yksioista tilaviin perhehuoneisiin. Hinnat 30 €/hlö/vrk, aamupala 8 €/hlö.

Majoituspalveluja Suonenjoella tarjoavat lisäksi mm.

Hotelli Suonenjoki

Tunnelmallinen kaupunkihotelli kaupungin ydinkeskustassa/Rautalammintie 11. Puhelin 046 644 1088, kotisivut <http://www.hotellisuonenjoki.fi/>

Hotel Night Club Carneval

Hotelli keskustassa/Koulukatu 2. Puhelin 050 365 1596, kotisivut <http://www.hotelcarneval.fi/>

Majoitus- ja juhlahuoneisto Kutvonen

Sijaitsee rautatieaseman välittömässä läheisyydessä/Asemakatu 2. Puhelin 0400 420 370, <http://www.sisa-savo.net/~kutvonen/>

Sininen Majatalo Angelin

Päätalossa huoneita, kesällä aittamajoitusta. Leirintäalueella myös caravan-paikkoja ja telttamajoitusta. Majatalo sijaitsee Iisvedellä/Vesikiventie 239. Puhelin 040 523 1139, <http://www.sininenmajatalo.net/>

Lisää tietoja Suonenjoen palveluista löydät osoitteesta www.suonenjoki.fi

Tervetuloa sukujuhlaan — Vanhamäelle!

Vanhamäen Hyvinvointikeskus on monipuolinen majoitus-, virkistys- ja kohtaamispaikka Suonenjoella. Tarjoamme asiakkaillemme juhla- ja pitopalvelua, kokous-, koulutus- ja liikuntatiloja, retki- ja leiripäiviä sekä monipuolisia ohjelmapalveluita.

Vanhamäen ratsastustallilla on n. 15 opetuskäytössä olevaa

hevosta ja ponia ja talli kokoa viikoittain yli sata ratsastajaa ratsastustuntien ja leirien pariin.

Luomutila puolestaan tuottaa marjoja ja kasviksia oman keittiön käyttöön sekä tilamyymälään.

Majoitus 30 €/hlö/vrk

Aamupala 8 €/hlö

Varaukset alla oleviin yhteystietoihin

Vanhamäki
VANHAMÄEN HYVINVOINTIKESKUS

Vanhamäen Hyvinvointikeskus

Vanhamäentie 122 • 77600 Suonenjoki • 050 463 2115
info@vanhamaki.fi • www.vanhamaki.fi

Marketta Korhotar s. 1663

Anni Pakarinen on aikanaan löytänyt Saloheimon [1] taulussa 10 oleville Mikko Lemetinpoika Korhoselle 1640–1740 ja hänen vaimolleen Maalin Kukottarelle seitsemännen lapsen: "Marketta s. 1663, k. 23.11.1749. Puoliso Lauri Waris s. 1660, k. 14.6.1748."

Marketta on kuudetta polvea kantasistämme Tuomas Pekanpoika Korhosesta lukien. Yksi Marketan jälkeläislinjoista on selvitetty kokkolalaiseen merikapteeniin Karl William Hämäläiseen asti, s. 1854, k. 1909. Selvitys sisältyy tämän isän esivanhempien luetteloon [2].

[1] Saloheimo, V. Rautalammin Korhoset. Vuoteen 1770 asti syntyneet. Julkaisematon moniste 1955.

[2] Kaupunginmuusikko Kaarlo Juho Hämäläisen esivanhempiä osoitteessa <http://koti.mbnet.fi/restore/kjhamalainenfi.html#T106>

HK

Kielenkiäntäjiä

Oeskoom meillä semmosija kielenkiäntäjiä, jotka saesj suomee viännetyks savoks?

Wanaha Tuomas julukasisj kiännöksä ja viännöksä mielellää.

Vilikase tarvitesasj mallija Savon kiele seora lehestä Aakustista, esjmerkiks
<http://gamma.nic.fi/~sakinseu/aakustit/Aakusti12004.pdf>

Suomeks ja savoks saunan ylistystä

*Lopeta välillä uurastus ja työ,
lauteilla loju ja vettä kiukaalle lyö.
Sivele itsesi hunajalla,
kuningatarten lahjalla ihanalla.
Kiitolliseen mieleen hiljaa vaivu,
onnelliseen oloon rauhassa taivu.
Anna ajatusten rauhassa mennä ja tulla,
oikeus itseäsi hoitaa on sulla.
Mielihyvän tunteessa oikein kelli,
joka hetkestä nauti ja itseäs helli.*

*Toppooppa ähellys ja työ
lojuv, vettä kiukaallel lyö.
Lotroo ihtesj hunajalla,
mehiläesten kassoomalla.
Kiitollisseem mieleev vaivu,
onne olloo hiljoo taivu.
Annam mietteem männä, tulla,
lupa löhhöelyy on sulla.
Miejhyvän kutkeessa ryve,
e savolaese o hyve!*

Osmo Hänninen sai kortin, jonka teksti ilahdutti häntä kovasti.
Jouko Pirskanen käänsi sanat savoksi.

Soutulystiä Sonkarilla

Minna Vanhamäki, Vimpeli

Tämä tarina alkaa jo kylmänä tammikuisena ilta-päivänä Helsingissä vuonna 2011. Tapasimme päämies-Ilkan kanssa pohtiaksemme, voisiko sukuseura järjestää jotakin toimintaa myös sukukousten välisinä kesinä. Vihtajärvi, ja varsinkin sinne johtava kapeikko, on jäänyt mieleen jo lapsuudesta taianomaisena kokemuksena, varsinkin jos sinne souteli kesäyönä. Liittyhän se kiinteästi suvun historiaankin, joten ehdotukseni väli vuoden tapahtumaksi oli soutu retki sinne.

Päätimme kuitenkin sovinnaisesti suunnitella sitä päivätapahtumaksi. No, Korhosten kokoontumisissa pitää tietenkin olla myös jotakin tarjottavaa. Mikähän se olisi kohtuullisella vaivalla kenttäolosuhteissa järjestettävissä? Tietenkin rantakalakeitto! Siitäkin on monta hyvää kokemusta vuosien varrelta. Kaikkein parasta on aina ollut se ruisleipä - ja tietenkin se, että isä tai Ukko-Pekka on aina ollut nuotiokokkina.

Talvi meni ja seuraava kesä ja vielä toinenkin talvi. Sitten oli jo aika laittaa toimeksi.

Konttarinsaaaren rantaa

Viime kesän vesisateissa kävi useamman kerran mielessä, tuleekohan soutu tapahtumasta lopulta mitään. Ja vaikka olisi hyväkin sää, innostuuko kukaan ajatuksesta? Taisin saada myös vähän huvittuneita kommentteja joiltakin lähipiiristä ja -suvun jäseniltä, jotka ovat kai tottuneet joskus vähän yltiöpäisiinkin ideoihini.

Sonkarilta Vihtajärvelle johtava salmi on vuosien saatossa muuttunut reheväksi kapeikoksi

Soutajia Sonkarilla

Heinäkuun viimeinen lauantai valkeni aurinkoisena. Melko navakka tuuli puhalsi Isoltaselältä mökin rantaan, mutta näytti kuitenkin suorastaan lupaavalle. Marjaanasisko oli luvannut mökkinsä keittokatoksineen tapahtumapaikaksi, jos sitä sadetta vaikka kuitenkin taas jostain ilmaantuisi. Lautasia, lusikoita ja muita tykötarpeita saatiin lainaan Ukkolasta. Veneitä koottiin Majaniemen rantaan useammaltakin Ukkolan rantuuden mökiltä ja Ukko-Pekka oli omistautunut rantakalan keittämiselle.

Puoleltapäivin väkeä alkoi ilmaantua paikalle. Jotkut tulivat veneillä, mutta suurin osa nykyaikaisemmilla kulkupeleillä vähän pidemmästä matkasta. Taisihan siinä joillakin olla Ukkolan rannasta Majaniemeen siirtynyt tapahtumapaikkakin vähän hakusassa, mutta lopulta yli kolmekymmentä Korhosta tai heidän läheistään oli löytänyt tiensä yhteisen kesäpäivän viettoon.

Osa jäi rannalle ruokalystin ja jutustelun pariin. Kuitenkin myös komea venerivistö suuntasi Sonkarin alueille. Onnistuin hankkiutumaan rautalampilaisten soutumiesten keskituhdolle, joten tehtäväkseni jäi vain kommentoida ja ottaa vähän valokuvia soutaja-Kain kameralla.

Ensimmäinen etappi on Konttarinsaari. Siellä on nykyään kesäasunto, joten katselemme vain kauempaa, et-

tä onkohan tuo se Vihta-Paavon kuolinkivi. Matka jatkuu kohti Joensuuta, josta sitten alkaa se soturetken jännittävin osuus. Sonkarin ja Vihtajärven välinen salmi on vuosien saatossa kasvanut melkein umpeen. Kun sinne ruovikon läpi tiensä löytää, avautuu kokonaan toinen maailma. Äänetkin muuttuvat jotenkin hiljaisemmiksi. Kuuluu lintujen laulua ja sudenkorentojen siipien lepatusta. Suopursun vahva tuoksu tuntuu nässä.

Välillä on pakko edetä pelkän melan avulla, kun airot ottavat kuivalle maalle. On kitukasvuista männikköä, pajupensaita, suovilloja, suopursuja, kauniita heinätupsuja ja monenlaisia vesikasveja. Tuuli ei tunnu tässä mystisessä maailmassa. Yhden veteen taipuvan paju-puskan takaa lähtee liikkeelle joutsen, joka selvästi yrittää edellä uimalla opastaa meitä pois päin pesältään. Siellä on varmaankin tähän aikaan kesästä jo poikasia. Kapeikon jälkeen vesialue vähän laajenee, ja siinä se on se Vihtajärvi. Siellä on Vihta-Paavo kalastellut ja kuumelma viinaakin poltellut.

Paluu Sonkarille tuntuu melkein sille kuin palaisi menneisyydestä nykyisyyteen. Soturetkeläisten mieli on kuitenkin korkealla, eikä sadekuuroista ole tietoaakaan. Kaikki soutajat ovat hyvissä voimissa.

Majaniemessä odotti iloisesti rupattelevien rantakalalaisten joukko, ja olihan sitä keittoa tietysti souitujoukkueellekin jätetty. Iltapäivä oli sujunut oikein leppoisasti. Mukana oli monta ihmistä, joita en koskaan ennen ollut tavannut. Erityisen ilahduttavaa oli se, että nuorempaakin väkeä oli innostunut lähtemään mukaan. Tämä vähän riskialtis suunnitelma tuotti loistavan lopputuloksen. Meillä oli mukavaa. On siinä taas mitä muistella, nyt kun järvet ovat jäässä ja Ukkolan rantuudet siintävät vain tulevan kesän unelmissa.

Kesäpäivän Korhoset Majaniemessä

Ruokalystiä rannalla

Kristiina Hurmerinta, Konnevesi

**”Kourallinen suoloo”, selostaa mies ja avaa kiehu-
van padan kannen. Ollaan Sonkari-järven rannalla
Savossa. Yöllä on saatu nuotasta muutama sata ki-
loa muikkua. Nyt niistä on perattuna ”parjkym-
mentä killoa” kylmälaukussa. Vanha Rautalammin
Korhosten suku on käymässä perinteiselle rantaka-
lalleen. Kauhan varressa on kansanlyyrikko Paavo
Korhosen eli Vihta-Paavon jälkeläinen Ukko-Pekka
Korhonen.**

Kyytii rantakalalle käydään hakemassa Vihtasaaresta,
esi-isän kotinurkilta. Ahkerampi osa sukua soutaa. Lais-
kempi köröttelee moottoriveneellä. Yhtä kaikki. Kantai-
sän kalarannoilla liikutaan suven suloisimpana päivänä.

”Kuin minä hyvällä mielin Souwin Sonkarin Kyläl-
tä...Kuin mä katoin kaikki tyynni Ikäweliemi elämät”,
kirjoittaa Vihta-Paavo runossaan Soutu Sonkarilla.

”Siellä oli nähtävillä sen viinankeittopaikkakin”, se-
losti sisareni soutu retkeltä palattuun.

Rantakeittiössä porisee pata. Ukko-Pekka laittaa kie-
huvaan veteen neljä kourallista muikkua. Tuuli kieput-
taa aromeita. Taivaallinen tuoksu lehahtaa ympäristöön.

”Niillä ol ennen vanhaa mukana kalareissuilla aena
suoloo, kuivoo leipee ja voeta”, kokki kertoo.

Rantakeittiön pöydällä on muutama pussillinen kui-
vattuja leipäviipaleita.

”Kerreen aena nuo kannikat talteen ja laetan uunille
kuivumaan. Sitten kun niitä on tarpeeks, pistän paper-
pussiin ja talteen rantakaloo varten”, hän selittää.

Rantakalan teon hän on oppinut tekemällä. Niin no-
hevasti keiton teko sujuu, että jutun on pakko olla koo-
dattuna jo geeneihin.

Muikkukeitto on ikaikaista herkkua. Aikoinaan kun
syystyöt oli saatu taloissa tehtyä, miehet siirtyivät kalas-
tamaan. Reppuun pakattiin tykötarpeet, sillä kalareissulla

saattoi vierähtää jopa muutama päivä. Nyt ymmärrän
myös Vihta-Paavon viinankeittopaikan merkityksen. Jos
ukot viihtyivät viikon kalareissussa, ei siinä pelkillä mui-
kuilla ja leivän kannikoilla tultu toimeen. Taatusti saar-
ten siimeksessä jalostettiin myös jumalanviljaa
putelitavaraksi.

”Einert ryyppy ensistänsä. Antaa aamusta varahin
Ruokalystin ruumihillen” kirjasi Rautalammin runo-
niekka aikoinaan.

Nyt Ukko-Pekka asettelee keiton päälle kuivatut lei-
päsiivut. Kylmästä voista hän veistää viipaleita keittoon.

”Tasasesti ympärj pattoo, että piäsevät kaekki kiehu-
maan”, hän sanoo.

”Tuo leipä on meidän serkun leipomaa. Siinä ei ole
hiivaa eikä lisäaineita. Juureen on tehty ja omista jau-
hoista”, tuumaa ruokapöytänsä istahtava rouva.

”Ei siihen kaapan höttö kelepookkaa. Sotkeentuu
vuan sinne sekkaa. Pittää olla kunnon ruisleeepe”, Uk-
ko-Pekka vahvistaa.

Hiljaisen autuas hyrinä täyttää ruokapöydän. Tässä
keitossa yhdistyvät kaikkien rantakalakeittojen muistot
lapsuuden kesistä ja yhdessäolosta. Kiven nokassa ki-
posta tai leivän kannasta kaiverretusta kupposesta

”Herrajumala mikä määrä kaloreita”, parkaisi aikoi-
naan joku hienohelma isäni rantakalalla.

”Se ei oo mistää kotosi ilman voeta ja kunnon suo-
lausta”, sanoi isä ja ryysti kalalientä lautaselta.

Rantakalan teossa on kyse ennen kaikkea ensiluok-
kaisista raaka-aineista. Tuoretta. Läheltä. Heti. Vaasan
saaristossa tavataan sanoa, että tuore kala on vain kaksi
tuntia vanhaa.

Myös Pohjanlahden ruotsinkielisen saariston kalasta-
jat hörppäsivät kalastusretkensä päätteeksi ”sådea” eli
kalalientä. Ja hyvvee oli sekin.

Ukko-Pekan rantakalaresepti

Viijje litra pyöreepohjasee valuraatapattaa otetaa vettä
järvestä nui kaks kolomasossoo paasta (kolome ja puol
litroo). Keetetää ves kiehuvaaks. Laetetaa vettee hienoo
mersuoloo pien kooralline (nui satakakskymmentä ram-
moo). Pannaa pattaa puhkastut muikut, vähä toesta
killoo. Lopuks pannaa piälimäeseks oekeeta voeta,
nykyaeija puole kilo voepaketista nui kolome viivoo.
Keetoo keetetää muikkujje laetosta suunnillee varttitunti
nii että keetto kuplii. Elä keetä liijja kovasti ettee mäne
hyvät voet nuotijoo.

Tästä satsista syö neljä näläkästä nuottamiestä.
Muullon ku on paekalla naesija ja lapsija, riittää keetto
nui kymmenelle immeeselle.

Tarkemmat ohjeet sukuseuran verkkosivulla
<http://suvut.genealogia.fi/korhonen/>

*Rantakalakokki apulaisineen; Ukko-Pekka Korhonen ja
Marjaana Ylönen*

Kirjailija Veikko Korhonen – sydänjuuriaan myöten maahan kiintynyt

Pekka Korhonen, Mänttä

Veikko Korhonen syntyi vuonna 1888 Koipilahden Lahdentauksen torpassa. Kansakoulupohjalta, sitkeästi itseoppineena hän kirjoitti yli kolmekymmentä teosta, toimi sanomalehtimiehenä, kulttuuri- ja kylävaikuttajana, nuorisoseuran vetäjänä sekä näytelmä- ja kuorotoiminnassa. Oli naimisissa kaksi kertaa, sai kuusi poikaa ja yhden tytön. Veikko Korhonen edustaa kirjallisuudessamme yhteiskunnallista maalaisromaanista, jolla alalla hän maaseudun elämän tarkkana tuntijana ja itse sydänjuuriaan myöten maahan kiintyneenä on omimmillaan.

Korhoset tulivat Koipiniemeen ison jaon yhteydessä 1780-luvulla. **Rieti Korhosella** s. 1745 ja **Kirsti Korhottarella** s. 1747 oli jo silloin yhdeksän Vaajasalmessa tai Ruokoniemessä syntynyttä lasta. Uudisasukkaana Rietillä oli Koipiniemessä (Kuuslahti 7) verovapaus vuoden 1802 loppuun. Varsin nopsaan lisääntyi Rietin jälkeläisten määrä Koipiniemen ympäristössä ja tilan yhteyteen syntyi useita torppia.

Heidän pojanpojanpojanpoikanpoikansa **Matti** syntyi vuonna 1848 Pieni Koipinimi -nimellä tunnetulla tilalla (Rautalampi 10) varsin lähellä kanta-Koipiniemeä. Hänen puolisonsa oli **Jacobina Peura**, kotoisin Laukaan Nurmijärven kylän Hoikkalasta. Perheessä oli kaksi lasta, joista nuorempi tuleva kirjailija Veikko Korhonen.

Matti itse oli *Hattu-Matiksi* sanottu pitäjänrääti. He asuivat Koipiniemen Lahdentauksen torpassa. Torppa paloi 1927 Mukana meni niin Hattu-Matin vanhoja työvälineitä kuin Veikon soittimia. Torpan paikalla on nykyään *Kariniemen* talo, jota kirjailijan pojanpoika **Heikki Korhonen** asustaa.

Itseoppinut kirjailija

*Me taomme uutta –
uutta kultaista kuuta –
usvista vapaata päivää*

*Me olemme nuoria
ja me murskaksi hyömmme
kaiken vanhan ja hauraan.*

Näin uhmakkaasti kirjoitti nuori Veikko ensiesiintymisessään, Eino Leinon vaikutuspiirissä syntyneessä rnosikermässä *Lauluja* (1907). Veikko Korhosen koulunkäynti oli jäänyt pelkkään kansakouluun. Sitkeällä itseopiskelulla hän paikkaili opintojensa puutteellisuutta. Kirjoituksissaan hän koko ikänsä kannusti opiskeluun ja kansansivistystyö oli muutoinkin lähellä sydäntä. Laiskuus ja nimenomaan henkinen laiskuus oli keskeinen

vastenmielisyys kohde hänen tuotannossaan.

Koipiniemeen syntyi kansakoulun opettajien aloitteesta nuorisoseura, joka toimi ajoittain hyvinkin toimekkaisesti. Keskeisinä toimijoina ahersivat kirjailija Veikko Korhonen ja seuran puheenjohtaja **Väinö Hintikka**. Nuorisoseuralaiset kokoontuivat usein kirjailijan kotona, jonne tultiin myös kuorotoiminnan ja näytelmäkerhojen harjoituksiin. Kirjoittamisen ohella Veikko oli myös innokas musiikkimies.

Kerrotaan, että kerran Veikon lähtiessä veneellä Kerkonkoskelta sattui soutajaksi nuori tyttö **Tyyni Ester Pakarinen**. Varsin pian tapahtuman jälkeen 1912 nuori pari vihittiin ja he asettuivat Koipilahteen. Tyynin vaiheet liittyvät myös Koipiniemeen, olihan hänen isän

sä syntynyt tilalla.

Tyyne Esterin sukujuuret kytkeytynevät myös Koipiniemen kanta-Korhosiin, sillä perustaja-Rietin ja Kirstin tytär, hänkin Kirsti, meni naimisiin Henrik Pakarisen kanssa. Tyyne Ester on tätä linjaa. Koipiniemen Korhosta ja heidän asumistaan taloista kerrotaan lisää seuraavan vuoden Wanhan Tuomaan sivuilla.

Perhe

Pariskunnalle syntyi kuusi poikaa. Yksi kuoli nuorena, kaksi muuta kaatui sodassa lyhyen ajan sisällä syyskuussa 1941 ja toukokuussa 1942. Kolme muuta valmistuivat porvarillisiin ammatteihin. Heistä yksi **Esko** s. 1917 jäi pitämään Kariniemen tilaa isänsä jälkeen. Nuorin pojista **Urpo** s. 1923 ehti myös mukaan sotaan. Hänestä tuli metsäteknikko niin kuin vanhimmasta veljestään **Kalevista**, mutta paremmin hänet tunnetaan kirjailijana ja urheilijana. Hän on kertonut sotakokemuksistaan kirjoittamissaan kirjoissa. Toisesta avioliitosta syntyi vielä tytär. Kirjailija itse kuoli Helsingin matkallaan 17.1.1942. Hänet on haudattu Rautalammin kirkkomaaan aivan kappelin viereen.

Veikko oli naimisissa melkein kolme kertaa. Tarkoittaa, että Veikko oli hakenut ja saanut avioliittotodistuksen 18.1.1940 Ellen Eliira Sepänniityn kanssa vihkimistä varten. Avioliittoa Ellenin kanssa ei solmittu tai se jäi lyhyeen, sillä Veikko vihittiin 1.6.1941 Kuopiossa ompelijan **Sanni Palokosken** kanssa. Veikolla oli ilmeisesti silmää luonnonkauneuden lisäksi myös naiskauneudelle. Pahat kielet kertovat nimittäin, että Kariniemeen rakennettu "ateljee" ei ollut pelkästään kirjoituskäytössä.

Isäni kertoi Urpon haastaneen hänet hiihtämään kilpaa Kerkonkoskelle ja voittaneen poikkeuksetta. Urposta tulikin huipputason hiihtäjä. Hän oli yhtenä

EROTIK : ROMAN

VEIKKO KORHONEN

lenkkinä voittamassa Suomelle olympiakultaa neljä kertaa kymmenen kilometrin viestissä Oslolla vuonna 1952. Vuonna 2001 Urpo palkittiin elämäntyöstään ja saavutuksistaan Opetusministeriön myöntämällä Pro Urheilu -mitalilla. Urheiluaikoinaan Urpo edusti muun muassa Kerkonkosken Ketterää. Mutta ehkäpä Urpostakin enemmän jossain myöhemmässä lehdessä.

Ura

Paitsi kirjailijana ja lehtiavustajana toimi Veikko tietenkin myös maanviljelijänä tilallaan Koininiemen kylän Kariniemessä. Lyhyt vaihe elämässä oli myös työskentely ihan "virkamiehenäkin" Maakuntien liiton palveluksessa vuosina 1931–1934. Mutta kuinka paljon teoksen *Rämeäkorven viinakuninkaat* Bertil-nuorukaisessa on tekijää itseään, kun Bertil mietiskelee

"Aurinkoa on kylliksi näinä kesäkuun kirkkaina päivinä. Se on ruskettanut jo hänenkin pääkaupunkilaishipiänsä ja tunkenut joka soluun. Voimaa on näissä käsivarsissa, vaikka alkaisi tuohon ketoon peltoa kuokkia. Sitä on jo koko ruumiissa, vaikka tuon kiven tuosta vääntäisi."

"Onnellisia ihmisiä nämä kivenvääntäjät ja maanmöhryäjät, monin verroin onnellisia, köyhimmätkin, kuin kaupunkien sinisuoniset asukkaat, miettii Bertil. Heillä on korpensa, viinansa, saunansa ja naisensa, väkevät nekin ja lemmessä kiihkeät. Elämä sykähtelee heissä tubat vertaa sukkelammin kuin valkopintaissa kaupunkilaisessa."

Kirjailijan ominaisuudessa Veikko joutui usein käymään myös Helsingissä kustantajan tykönä. Matkoilla tavattiin tietysti myös muuta kulttuuriväkeä ja saattoipa kirjailija lähettää matkoiltaan viestin Koipilahteen: "Vieraita on tulossa, kerätkää sienä ja marjoja sekä käykää onkimassa ahvenia." Kotitilalla Kariniemessä vieraili näyttelijöitä ja muuta kulttuuriväkeä. Kerrotaan, että pihapiiriin oli rakennettu näyttämö, jossa esitettiin lauluja ja mitä milloinkin. Näistä "festareista" tietysti syntyi aikamoinen mekkala, joka saattoi olla osaltaan ruokkimassa kyläläisten puheita.

Tuotanto

Suuri osa Veikko Korhosen tuotannosta on kirjattu otsakkeen "yhteiskunnallinen maalaisromaanit" alle. Näissä tekijä kuvaa vuosisadan alun maaseudun elämää. Kuvakulma on ehkä hieman romanttinenkin tämän päivän näkökulmasta. Kaikki kaupungista tuleva nähdään "likaisena", maaseutu "puhdasotsaisena". Kuvausten kohteena ovat talot, torpat, isännät, rengit, piit, torparit, loiset. Asemastaan huolimatta ovat ihmiset pohjimmiltaan samanlaisia, heissä yhtä lailla kaikissa kyky säälivyyteen, myötätuntoon, toisen huomioon ottamiseen, kuin myös kyky ilkeyteen, juoruiluun, pahantahitoisuuteen.

Monet tekstit olivat suunnatut vuosisadan alun maa-seudun juopottelua ja viinankeittoa vastaan. Poikkeuksen tekevät kirjapari *Rämekorven viinakuninkaat* sekä *Rämekorven laiskottelijat*, joissa näkökulma näihin korven epämääräisiin eläjiin ja ryyppiskelyynkin on varsin lämmin ja myötäelävä.

Kirjailijan omakaan suhde alkoholiin ei välttämättä ollut täysin ongelmaton. Näin varsinkin vanhemmalla iällä. Voihan tosin olla, että Koipilahden rannalla käyneet taiteilijavieraat ovat antaneet oman lisän näihin kylälaisten puheisiin.

Mutta Veikon kynästä syntyi myös näytelmiä, satuja, novelleja, kertomuksia. Paitsi omalla nimellään hän kirjoitti nimimerkeillä *Erämies*, *Ville Heinämaa*, *Olli Koivuranta*, *Epra Kujanpää*, *K.V. Kujansuu*, *V.K-nen*, *Olli Ojamaa*. Nykyään Veikon teoksia on vähän hankala löytää, mutta antikvariaateista niitä silloin tällöin onnistuu saamaan. Nimimerkillä *Erämies* kirjoitettu teos *Riistamailta ja kalavesiltä* on jo keräilyharvinaisuudeksi laskettava teos ja hinta liikkuu vajaan sadan euron kieppeillä, kunnosta riippuen.

Moni sen aikainen kirjailija kirjoitteli tekstejä erilaisiin julkaisuihin, joululehtiin, kalentereihin jne. Näin myös Veikko Korhonen. Näillä kirjoituksilla haettiin vähän lisätienestettä. Lisätienestehin kirjailijalla oli ilmeisesti tarve tapauksessa, josta Sisä-Savon lehti kertoilee numerossaan 24 vuonna 1991. Kyseessä on Mikkelin läänin maaherran ja kirjailijan välinen kirjeenvaihto. Kirjeenvaihto koskee maaherran tilaamaa juhlarunoa. Veikko lähinnä tivaa maksua runosta ja toteaa ”tyyty-

vänsä 150 mk:n palkkioon kahdensadan sijasta”, vaikkakin toteaa myöhemmin, että ”on vastaavanlaisista runoista maksettu kyllä 500-700 markkaakin”. Tiukassa on joskus taiteilijan leipä!

Tuotteliain kausi kirjailijan elämässä oli 1920-luku. Pelkästään ajanjaksolla 1914–1927 ilmestyi kaikkiaan 31 erilaista teosta ja muut kirjoittamiset päälle. Teoksesta *Häpeä* tehtiin ruotsinkielinen käännösromaani *Erotik* vuonna 1920. Ja satukirjasta *Metsä ja kartano* (Porvoo 1921, WSOY) otettiin vironkielinen käännös.

Luonnonkuvaaja

Luontokuvaus ja luonnon herättämien tuntemusten kuvailu oli eittämättä tekijän ominta aluetta. Jonkun kirjan takakannessa kirjailijan todetaankin kirjoittaneen ”maaseudun tarkkana tuntijana ja itse sydänjuuriaan myöten maahan kiintyneenä”. Monissa luontokuvauksissa tuntuu kirjailija lähes huumautuneelta tuntemuksistaan. Seuraavassa lainauksessa näkyy taas luonnon läheisyys, vastakohtaisuus kaupungin ja maaseudun välillä, ehkäpä myös kuva kirjailijan tulevaisuuden haaveesta.

"Aurinko laskee. Vesillä ja mailla palaa illan punerrus. Tyyntyy. Ruohikko vain vähän vielä nuokkuu.

Siinä rantakivellä, äsken menneiden päivien tuntemuksia ja kuvasarjoja muistaen, voisi istua määräämättömät ajat, unohtaen, missä on syntynyt, kasvanut ja elänyt.

Hänen suonissaan on nyt korven voimaa, olemuksensa Kyllin nuoren veren huumaa tulvillaan.

Ja kuitenkin täytyy hänen jättää tyttö ja tämä korpi, ehkä jo piankin. Vain sellaisten naurettavan vähäpätöisten seikkojen vuoksi, että sai polkea väsyneenä suurkaupungin katukäytäviä, istua jaarittelevien toverien kanssa kapakoissa ja nähdä inhoittavia kinttutaiteilijoita, kuulla muka mieltäylentävää musiikkia ja huomata päivänsä kuluvan hukkaan.

Mökki, työpaja tuolla lahden rannalla, maan ja metsän tuoksut ympärillä. Niin sitä oli aurinkoisina päivinä ja hämyisinä iltoina suunniteltu.”

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 125 vuotta kirjailijan syntymästä. Siinä on yksi lisäsy suunnata kirjastoon ja kyllä sukulaismiehen kirjoituksia.

Veikko Korhosen kirjat

Kansallisbibliografian Fennica-tietokannassa on 40 viitettä Veikko Korhosen tuotantoon. Kuopion kirjaston bibliografia on tarkempi. Siellä on 51 nimikettä käännöksiä mukaan lukematta. Mukana on sekä kauno- että tietokirjallisuutta, lyhyitä kertomuksia, kuunnelmia ja näytelmiä, myös nimimerkeillä kirjoitetut. Oman kotipaikkakuntani Orimattilan kirjastossa ei ole yhtään Veikon teosta. Lahden kaupunginkirjastossa kirjoja on 15, kaikki varastossa, mutta pyynnöstä lainattavissa. Rautalammin kirjaston verkkohaku antaa viisi osumaa, kaikki romaaneja. Kuopion kirjasto on paras. Verkkohaku antaa kahdella eri haulla yhteensä 24 osumaa: romaaneja ja tietokirjoja.

Suomalaisen kirjallisuuden seuran kirjailijamatrikkeli sisältää kustakin kirjailijasta pienen elämäkerran, teosbibliografian ja tutkimusviitteen. Veikko on sen ensimmäisessä osassa *Suomen kirjailijat 1809–1916*. Kirjaluettelo on kunnossa, mutta tutkimusviitteitä on vähän eikä elämäkerrasta voi oikeastaan edes puhua, sillä se on äärimmäisen lyhyt ja tiivis: "12.6.1888 Rautalampi – 17.1.1942. Lehtiavust. 07–, aputoim. *Sorretun voima*. Suojeluskuntatyössä, myöhemmin työväenjärjestöissä. Puutavarayhtiöiden propagandisti."

Kirjallisuudenhistorioissa Veikkoa koskevat tiedot ovat enintään lyhyiden mainintojen varassa. *Suomen kirjallisuus* -sarjan viidennessä osassa s. 383 hänet mainitaan yhteen virkkeeseen sisältyvässä luettelossa: "Useimpien 1920-luvun alun kirjailijoiden teokset on sijoitettu maalaisympäristöön: Veikko Korhosen (1888–1942) teosten näyttämönä oli perinteellinen kyläyhteisö, –".

Suomen kirjallisuushistorian toisessa osassa s. 298 Veikolta mainitaan vain Epra Kujanpään nimellä vuonna 1929 julkaistu *Kaksi maisteria maalla*. "Kesäinen tarina – kertoo siitä, miten pitkä, hontelo, pessimistinen ja kiva maisteri Heikki Hirvu ja lihava, lyhyentanakka ja iloinen maisteri Kuppi viettävät kesäänsä savolaisperheen hoivissa. Laiha maisteri parannetaan elämänpelostaan voim, viinan ja terveiden maalaistytöiden avulla. 1920-luvun ajanvietteromaaneissa maalaisten ja palvelusväen tapa puhua ja käyttäytyä näyttää "nykyaikaisen" keskiluokan silmissä omituiselta ja hauskalta. He ovat se pinta, jota vasten keskiluokka toteaa oman moderniuutensa."

Viina ja naiset ovat joidenkin muidenkin Veikon teosten aiheina, kuten esimerkiksi *Rämeäkorven viinakuinkaissa*, mutta vain niiden esiinnostaminen antaa yksipuolisen kuvan hänen tuotannostaan. Ihmissuhteet ja traagisten ihmiskohtaloiden voimakkaat tunteet ovat keskeisiä esimerkiksi teoksissa *Sairas veri* ja *Häpeä*. Maahenki ja yhteiskunnalliset kysymykset ovat ehkä kuitenkin kaikkein lähinnä hänen kirjailijanluontoaan. Yhteiskunnallisen maalaisromaanin määrittelyn saanut *Rajaviiva* ja yhteiskunnallinen kyläkuvaus *Tuomas Kokko* ovat ehkä leimallisimmat esimerkit. Maallikkolukijan mielestä kieli on yllättävän nykyaikaista. Vaikka esimerkiksi *Mäenpään isäntä*, *kyläromaani kapinaviikoilta* on kirjoitettu pian kansalaissodan jälkeen, niin sitä on kielensä tai poliittisten asenteidensa puolesta vaikea erottaa neljännesvuosisata myöhemmin kirjoitetuista.

Kun jo perusteoksissa maininnat ovat niinkin lyhyitä, niin ei voi odottaakaan, että suppeammat, vaikka nimittäin vaativat kirjallisuudenhistoriat kuten esimerkiksi *Suomalaisia kirjailijoita Jöns Buddesta Hannu Ahoon* mainitsivat häntä sanallakaan. Eivät häntä tunne henkilöhakemistotkaan *Kansallinen elämäkerrasto*, *Suomen elämäkerrasto* tai *Suomen kansallislageria*. Sähköisessä mediassa Veikko on kuitenkin esillä. Hän on päässyt esimerkiksi kuuluisien Veikkojen listalle Wikipediaan. Suomalaisen kirjallisuuden seuran verkkomatrikkelissa hänen elämäkertatietonsa kuitataan mainitsemalla nimimerkit, syntymäaika ja -paikka sekä kuolinaika. Teosluettelo on kuitenkin sama kuin edellä mainitussa SKS:n kirjailijamatrikkelissa.

Verkkokirjakaupoissa on satunnaisesti myynnissä hänen yksittäisiä kirjojaan 10–20 euron hinnalla. Verkosta löytyy myös joitakin viitteitä lehtiartikkeleihin, esimerkiksi *Itsenäisyysksemme velvoitus*, *Itsenäinen Suomi* 1937 s. 12 ja *Liputtomat talot*, *Itsenäinen Suomi* 1938 s. 6–7. Onpa hän yhtenä toimittajana Nuorison Joulunkin numerossa 1925. **Pekka Korhosen** juttu täydentää siis olennaisella tavalla sekä oman sukumme että koko nousevan Suomen kulttuurihistoriaa. Samalla se kertoo siitä, miten monitahoinen ja vaikuttava kirjallisuudenhistoriassa yhden ajanvietteromaanin juonen kuvailulla ohitetun kirjailijan elämä on voinut olla.

HK

Martti Korhosen suku

Hannu Korhonen, Orimattila

Wanhan Tuomaan viime vuoden numerossa esiteltiin kuopiolaisen Martti Korhosen sukukirja *Vanhan Rautalammin Korhosia: Lars 1731 Särkisalo* [1]. Siinä tekijä seuraa Lassin pojan Antin jälkeläisiä. Seitsemästä lapsesta neljän nuorimman jälkeläiset on selvitetty, monia sukulinjoja aina nykyaikaan asti. Tässä jutussa esitetään tiivistetysti vain tekijään itseensä johtava sukulinja. Esi-isä Lauri liitetään aikaisemmin selvitettyihin vanhan Rautalammin Korhosten sukupolviin, mitä tekijä ei kirjassaan tee. Taulujen numerointi on sama kuin Martti Korhosen sukukirjassa lukuunottamatta Lassin vanhempia (taulu -1) ja isovanhempia (taulu -2). Taulusta 1 lähtien tiedot perustuvat pääosin Martti Korhosen sukukirjaan. Roomalaiset numerot viittaavat sukumme kantaisästä Tuomas Pekanpoika Korhosesta lähtien laskettuihin sukupolviin.

Taulu -2

V **Lauri Lemetinpoika Korhonen** s. n. 1655 Sonkarinsaassa, k. 9.2.1743. Niiniveden eli Juurikkaniemien Korholan (no 4) isäntä. Pso **Vappu Ollintytär Knuutitar**. Lauri on mainittu Wanhassa Tuomaassa julkaistuissa sukupuissa, -tauluissa ja -jutuissa 1993 s. 11, 1995 s. 12, 1996 s. 7 ja 2012 s. 23.

VI Lapset

Paavo s. n. 1684, k. 1709 (25 v.)

pso Klaara Pertuntytär Puranen

Pekka 1688

Olli 1691, k. 1772

pso Anna Matintytär Kuronen

Lemetti 1694, k. 1756

Lauri n. 1696, k. 1762

pso I Vappu Matintytär Närhi, II Anna Samulintytär Tiitinen

Juho n. 1700, taulu -1

Kaisa 1702

pso Samuli Salomoninpoika Vesterinen

Mikko 1705, k. 1756

pso Kaisa Juhontytär Ikäheimonen,

ks. Wanha Tuomas 2012 s. 23

Tuomas 1708, k. 1709

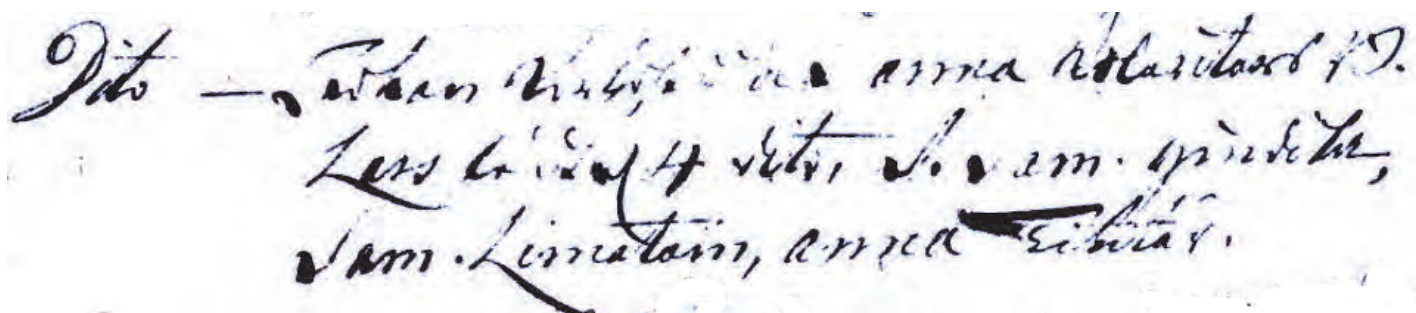
Taulu -1

VI **Juho Korhonen** s. n. 1700. Kuoli Pakarilassa 78-vuotiaana, haudattu 10.7.1768, kuolinpäivää ei ole poikkeuksellisesti merkitty haudattujen luetteloon. Syntymäajan epävarmuus on suuri, sillä kuolleiden luetteloon merkityn iän perusteella laskettuna Juho olisi syntynyt v. 1689. Vuosien 1767–1772 rippikirjaan on merkitty syntymävuodeksi 1701. Edellisissä rippikirjoissa syntymäaikoja ei ole.

Pso **Anna Kolaritar** s. 19.2.1709 (em. rippikirjassa 1711), k. 18.3.1791 myös Pakarilassa. Vanhemmat Pekka Pekanpoika Kolari ja Kirsti Laurintytär Vesteritar Särkisalon Kolarista.

Vihityt 6.11.1726. Silloin Juho oli ainakin 26-vuotias, ehkä jopa kymmentä vuotta sitäkin vanhempi, mutta Anna vasta seitsemäntoista. Talon pitoon pystyvä aikamies oli varmaan hyvin tarpeellinen ja toivottu kotivävy Annan isän jälkeen isännättömäksi jääneessä Kolarissa. On oletettavaa, että Juho oli ollut siellä renkinä jo jonkin aikaa ennen avioitumistaan.

Juho Korhosella ja Anna Kolarittarella oli yksitoista lasta, joista vanhin kuoli muutaman päivän ikäisenä. Nuorimman lapsen syntyessä Anna oli 42-vuotias ja isä Juho olisi ollut jo 62-vuotias haudattujen luetteloon merkityn kuoliniän perusteella. Tämä puhuu ehkä sen puolesta, että rippikirjaan merkitty syntymävuosi 1701

Juhon ja Annan poika Lauri syntyi 4.3.1732: dito — Johan Korhoses och Anna Kolaritars B. Lars födt d 4 dito
T. Sam. Hindika (?), Sam. Limatain, Anna Tititär

olisi lähempänä oikeaa syntymäaikaa. Vuoden 1700 ympärillä on lisäksi pitempi väli muiden lasten syntymäajoissa kuin vuoden 1689 tienoilla.

Juhon isännimeä ei mainita yhdenkään lapsen syntymämerkinnässä eikä rippikirjoissa, mutta vihkimerkinnässä on sekä isännimi että kotipaikka: Juho Laurinpoika Korhonen Niinivedeltä.

Lasten syntymäpaikoista voi nähdä, että he asuivat noin vuoteen 1740 asti Särkisalossa. Juho oli siellä isäntänäkin, kunnes Annan vanhin veli tuli täysi-ikäiseksi 1733, sen jälkeen renkinä. Muuttivat 1740-luvun alkupuolella Horontaipaleelle, missä heidät mainitaan rippikirjassa [2] itsellisinä, ja palasivat 1750-luvun puolessa välissä takaisin Särkisaloon. Torpparina Istunmäellä 1761–1766. Vuonna 1767 Juho oli loisena Pakarilan Hintikan torpassa Heikki Hyvösen luona. Juho kuoli Pakarilassa kuoli seuraavana vuonna.

Anna oli 1770-luvulla poikansa Pekan luona Istunmäellä.

VII Lapset:

lapsi 1728?, kuoli muutaman päivän ikäisenä

Anna 1730

Lauri 1732, taulu 1, sukukirjan lähtöhenkilö

Kirsti 1734

Juho 1736

Maija 1739

Kaisa 1741

Pekka 1744

Paavo 1747

Mikko 1749

Antti 1751

Taulu 1

VII **Lauri Korhonen**, s. 4.3.1732 [3] (rippikirjan mukaan 1731). (Onko se Lauri, joka kuoli 65-vuotiaana Särkisalossa 28.3.1802?) Martti Korhosen sukukirjan

lähtöhenkilö.

Pso **Susanna Liimatainen**, s. rippikirjan mukaan 1741. Vanhemmat ehkä Heikki Liimatainen ja Anna Oksanen Pyhälahdesta. Heikki Liimataisia on myös Koljolassa, pso Marketta Paavontytär. Heille syntyi tytär Susanna 29.7.1739 Myös Ankeriastaipaleessa on Heikki Liimatainen, joka kuolee 6.6.1768.

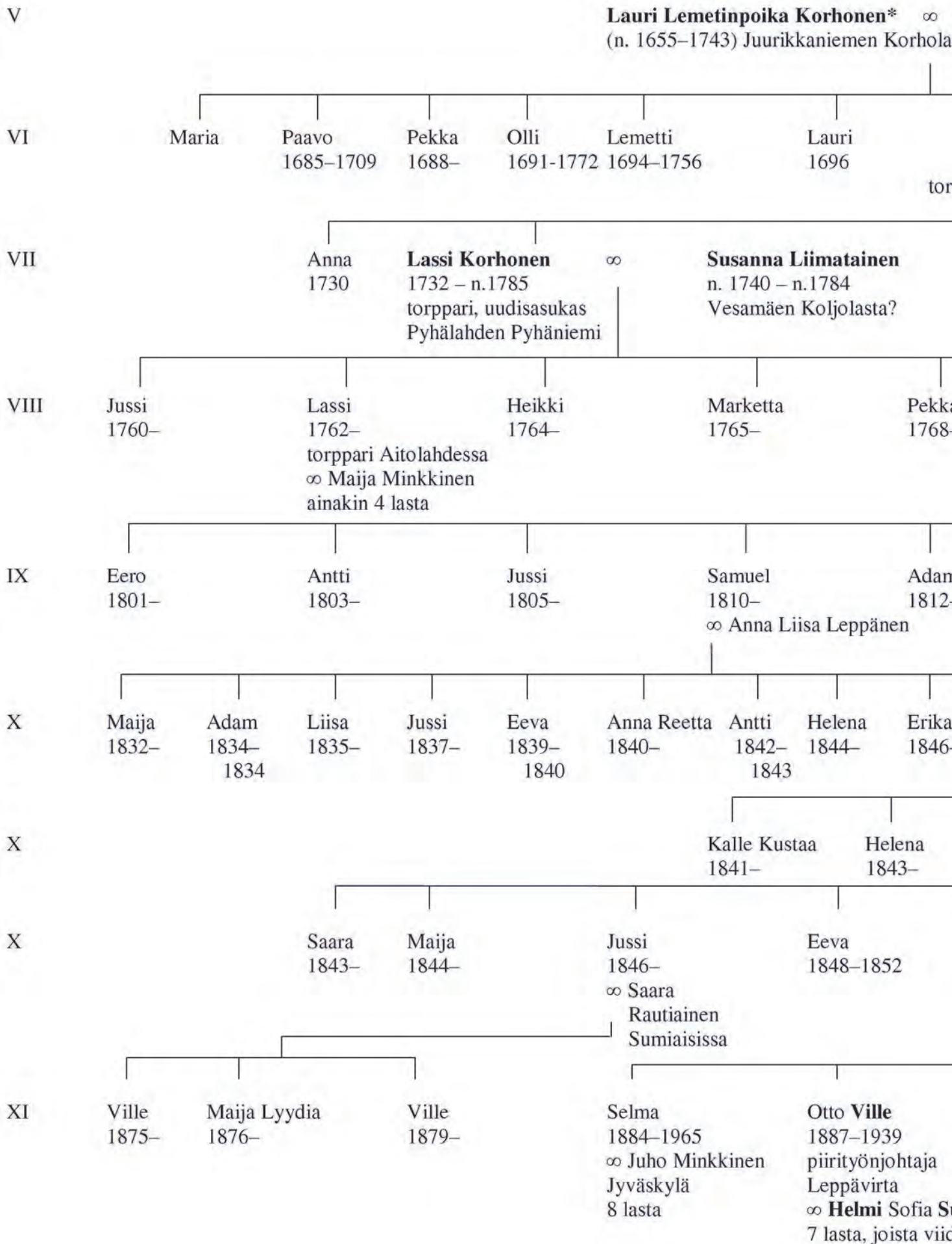
Olivat itsellisinä Pyhälahdessa Heikki Liimataisen luona vielä 1761. Lauri oli torpparina Istunmäellä 1762–1771, itsellisenä Vesijärven Ilokankaalla 1771–1772 ja taas Pyhälahdessa 1773–1780. Torpparina Särkisalon Ruohostenmäen Aitomäessä ainakin 1795–1798. Vuodesta 1804 lähtien torpparina on siellä poika Lauri s. 1762.

Laurin isännimeä ei mainita suoraan missään. Hänen isänsä on kuitenkin (lähes) varmasti edellä mainittu Juho Laurinpoika Korhonen s. n. 1689. Molemmat mainitaan nimittäin torppareina vuosien 1761–1766 rippikirjassa peräkkäin samalla sivulla Istunmäellä [4]. Juhon syntymäaika on vähän epäselvä, mutta voisi olla 1701, sama joka näkyy selvästi Pakarilan sivulla. Anna Kolarin syntymävuodeksi on merkitty 1711.

Kummankin parin rippimerkinnät alkavat vuodesta 1762. Juho ja Anna on viivattu yli eikä heillä ole enää rippimerkintöjä loppuvuodesta 1766. Sen sijaan Laurin ja Susanna Liimataisen rippimerkinnät jatkuvat siellä aina vuoteen 1771 asti. Tästä saisi sellaisen käsityksen, että he asuivat samassa suurperheessä ja torppaa piti ensin isä-Juho ja sitten hänen jälkeensä Lauri.

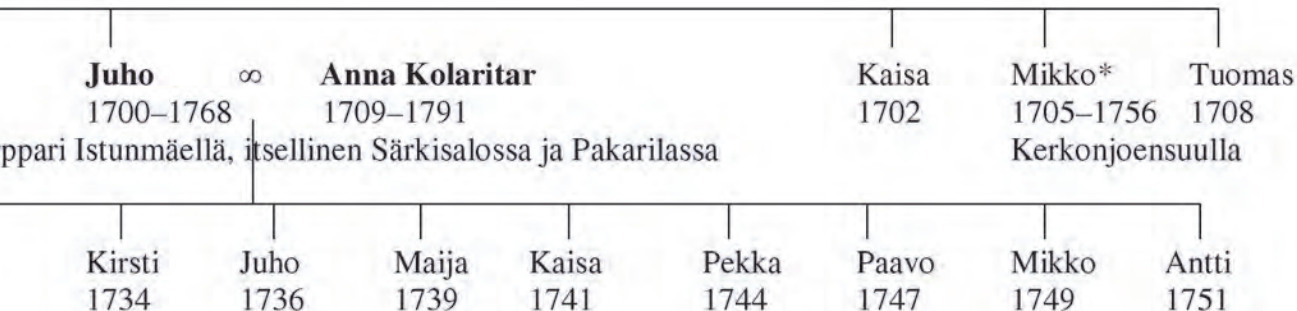
Lisää uskottavuutta saadaan vertaamalla lasten nimiä. Rautalammilla lapset nimettiin tuolloin lähes poikkeuksetta vanhempien, isovanhempien jne mukaan. Juhon ja Annan lapsista vanhin poika sai nimensä isän isän mukaan, toinen poika isän mukaan ja kolmas poika äidinisän mukaan, Laurin ja Susannan lapsista täsmälleen samoin. Nämä täsmäävät täysin sekä Laurin että Susannan ja Laurin isän Juhon ja Annan perheiden osalta.

1728	1729	1730	1731	1732	1733	1734	1735	1736	1737	1738	1739	1740	1741	1742	1743	1744	1745	1746	1747	1748	1749	1750	1751	1752	1753	1754	1755	1756	1757	1758	1759	1760	1761	1762	1763	1764	1765	1766	1767	1768	1769	1770	1771	1772	1773	1774	1775	1776	1777	1778	1779	1780	1781	1782	1783	1784	1785	1786	1787	1788	1789	1790	1791	1792	1793	1794	1795	1796	1797	1798	1799	1800	1801	1802	1803	1804	1805	1806	1807	1808	1809	1810	1811	1812	1813	1814	1815	1816	1817	1818	1819	1820	1821	1822	1823	1824	1825	1826	1827	1828	1829	1830	1831	1832	1833	1834	1835	1836	1837	1838	1839	1840	1841	1842	1843	1844	1845	1846	1847	1848	1849	1850	1851	1852	1853	1854	1855	1856	1857	1858	1859	1860	1861	1862	1863	1864	1865	1866	1867	1868	1869	1870	1871	1872	1873	1874	1875	1876	1877	1878	1879	1880	1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070	2071	2072	2073	2074	2075	2076	2077	2078	2079	2080	2081	2082	2083	2084	2085	2086	2087	2088	2089	2090	2091	2092	2093	2094	2095	2096	2097	2098	2099	2100	2101	2102	2103	2104	2105	2106	2107	2108	2109	2110	2111	2112	2113	2114	2115	2116	2117	2118	2119	2120	2121	2122	2123	2124	2125	2126	2127	2128	2129	2130	2131	2132	2133	2134	2135	2136	2137	2138	2139	2140	2141	2142	2143	2144	2145	2146	2147	2148	2149	2150	2151	2152	2153	2154	2155	2156	2157	2158	2159	2160	2161	2162	2163	2164	2165	2166	2167	2168	2169	2170	2171	2172	2173	2174	2175	2176	2177	2178	2179	2180	2181	2182	2183	2184	2185	2186	2187	2188	2189	2190	2191	2192	2193	2194	2195	2196	2197	2198	2199	2200	2201	2202	2203	2204	2205	2206	2207	2208	2209	2210	2211	2212	2213	2214	2215	2216	2217	2218	2219	2220	2221	2222	2223	2224	2225	2226	2227	2228	2229	2230	2231	2232	2233	2234	2235	2236	2237	2238	2239	2240	2241	2242	2243	2244	2245	2246	2247	2248	2249	2250	2251	2252	2253	2254	2255	2256	2257	2258	2259	2260	2261	2262	2263	2264	2265	2266	2267	2268	2269	2270	2271	2272	2273	2274	2275	2276	2277	2278	2279	2280	2281	2282	2283	2284	2285	2286	2287	2288	2289	2290	2291	2292	2293	2294	2295	2296	2297	2298	2299	2300	2301	2302	2303	2304	2305	2306	2307	2308	2309	2310	2311	2312	2313	2314	2315	2316	2317	2318	2319	2320	2321	2322	2323	2324	2325	2326	2327	2328	2329	2330	2331	2332	2333	2334	2335	2336	2337	2338	2339	2340	2341	2342	2343	2344	2345	2346	2347	2348	2349	2350	2351	2352	2353	2354	2355	2356	2357	2358	2359	2360	2361	2362	2363	2364	2365	2366	2367	2368	2369	2370	2371	2372	2373	2374	2375	2376	2377	2378	2379	2380	2381	2382	2383	2384	2385	2386	2387	2388	2389	2390	2391	2392	2393	2394	2395	2396	2397	2398	2399	2400	2401	2402	2403	2404	2405	2406	2407	2408	2409	2410	2411	2412	2413	2414	2415	2416	2417	2418	2419	2420	2421	2422	2423	2424	2425	2426	2427	2428	2429	2430	2431	2432	2433	2434	2435	2436	2437	2438	2439	2440	2441	2442	2443	2444	2445	2446	2447	2448	2449	2450	2451	2452	2453	2454	2455	2456	2457	2458	2459	2460	2461	2462	2463	2464	2465	2466	2467	2468	2469	2470	2471	2472	2473	2474	2475	2476	2477	2478	2479	2480	2481	2482	2483	2484	2485	2486	2487	2488	2489	2490	2491	2492	2493	2494	2495	2496	2497	2498	2499	2500	2501	2502	2503	2504	2505	2506	2507	2508	2509	2510	2511	2512	2513	2514	2515	2516	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575	2576	2577	2578	2579	2580	2581	2582	2583	2584	2585	2586	2587	2588	2589	2590	2591	2592	2593	2594	2595	2596	2597	2598	2599	2600	2601	2602	2603	2604	2605	2606	2607	2608	2609	2610	2611	2612	2613	2614	2615	2616	2617	2618	2619	2620	2621	2622	2623	2624	2625	2626	2627	2628	2629	2630	2631	2632	2633	2634	2635	2636	2637	2638	2639	2640	2641	2642	2643	2644	2645	2646	2647	2648	2649	2650	2651	2652	2653	2654	2655	2656	2657	2658	2659	2660	2661	2662	2663	2664	2665	2666	2667	2668	2669	2670	2671	2672	2673	2674	2675	2676	2677	2678	2679	
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-------------

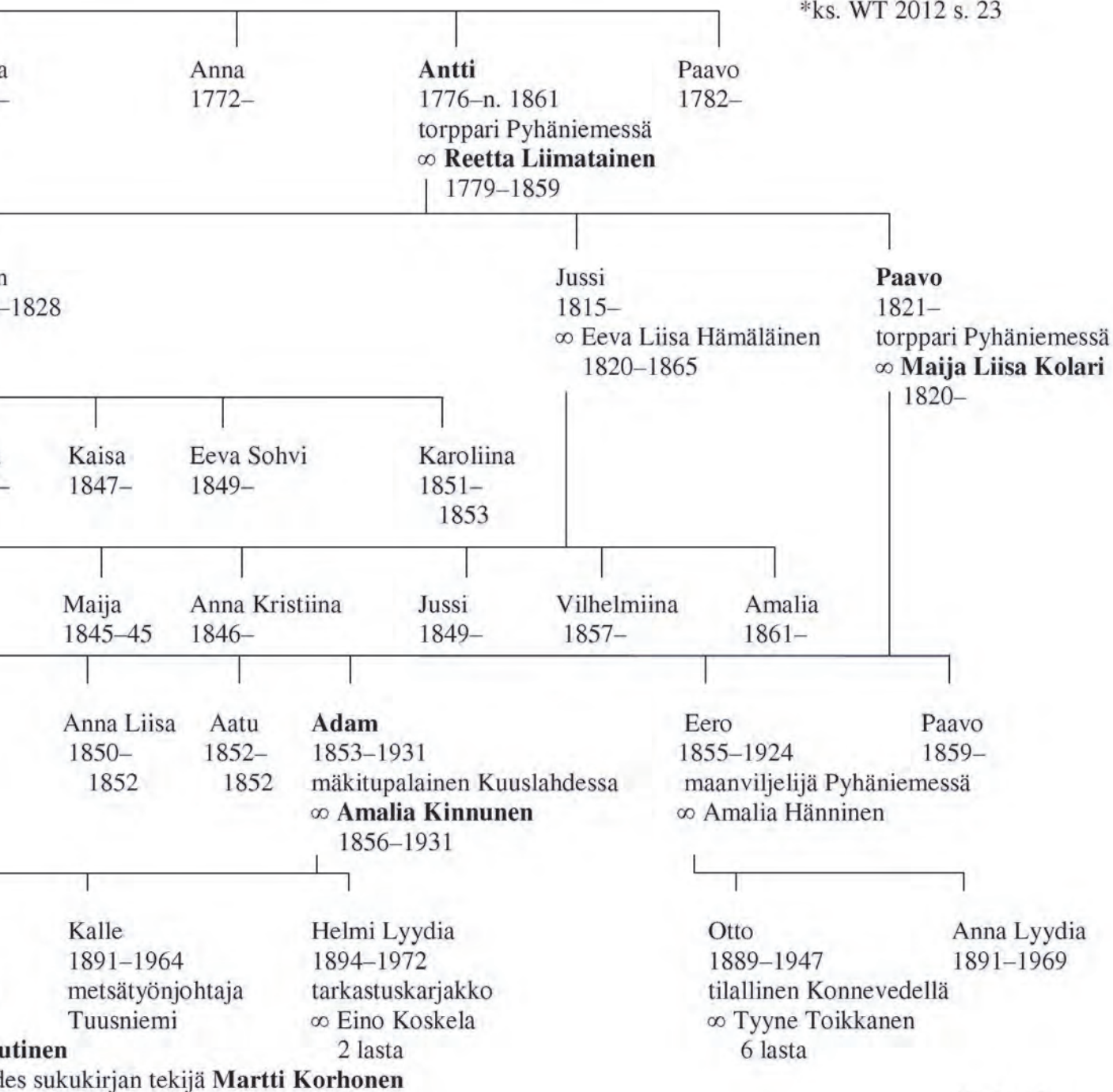

sukupuu

Vappu Ollintytär Knuutitar
n eli Niiniveden isäntä

*ks. WT 2012 s. 23

utinen
les sukkurjan tekijä **Martti Korhonen**

HK 2012

VIII Lapset:

Juho 1760
Lauri 1762
Heikki 1764
Reetta 1765
Pekka 1768
Anna 1772
Antti 1776, taulu 2
Paavo 1782

Taulu 2

VIII **Antti Korhonen** s. 1776, k. 24.11.1867 Pyhäniemessä. Pso **Reetta Liimatainen** s. 1779, k. 2.1.1859. Merkitty sokeaksi 1800-luvun alussa.

Torppari Särkisalon Koivusillan (no 6) Kangasjärven torpassa 1804–1808 ja Toikkalan (no 6), myöhemmin Pyhälahden (no 3) Pyhäniemessä ehkä 1809 lähtien. Vuosina 1736–1851 heidät on kirjattu Sumiaisten rippikirjaan, asuinpaikka kuitenkin sama; vuodesta 1852 taas Rautalammin rippikirjassa (Särkisalo no 6 Halla, Pyhäniemen torppa).

IX Lapset:

Eero 1801
Antti 1803
Juho 1805
Samuel 1810
Aatu 1812
Juho 1815
Paavo 1821, taulu 5

Taulu 5

IX **Paavo Korhonen**, s. 20.4.1821. Pso **Maija Liisa Kolari**, s. 9.2.1820, k. Vanhemmat talollinen Lauri Laurinpoika Kolari s. 1794 ja Marketta Liimatainen 1796 Särkisalon Koivusillasta (no 8).

Paavo meni vävyksi Koivusiltaan, asuivat siellä itsellinsä ainakin siihen asti, kun appivanhemmat muuttivat Saarijärvelle vuonna 1844. Muuttivat 1844 tai 1845 Pyhäniemeen. Muuttivat Sumiaisiin 1869, mihin poika Juho oli saanut torppankontrahdin jo alkuvuodesta, ja takaisin Rautalammille 1872, kirjattu silloin Särkisalon pohjoiskinkerin tilattomien sivulle 1383.

X Lapset:

Saara 1843
Maija 1844
Juho 1846- Raikkouden kylän Syvälahden kinkerin Savolainen-Sorvala-Pakolassa on torppari Johan Korho-

nen s. 1846, muuttanut Rautalammilta 24.12.1869, torpan kontrahti 9.4.1869.

Eeva 1848

Anna Liisa 1850, k. 1852

Adam 1850, k. 1852

Adam 1853, taulu 6

Eero 1855, k. 1924

maanviljelijä Pängätsalon Isolahdessa

Paavo 1859

Taulu 6

X **Aatami Korhonen** s. 15.10.1853, k. 28.3.1931 Ve-sannolla. Pso **Amalia Kinnunen**, s. 4.3.1856 Viitasaa-rella, k. 7.3.1931. Vihityt 27.3.1883.

Mäkitupalaisina Kuuslahden Matoniemessä (no 4) 1880-luvun lopulla ja 1890-luvun alussa, sitten vuokra-viljelijänä Matoniemen Rosissa (no 4:5). "Perhe viljeli maata ja hoiti karjaa, teki metsätöitä ja kalasti - - pohjois-Konnevedessä. - - Adam oli luonteeltaan hiljainen ja harrashenkinen ihminen. Hän kirjoitti runoja usein eri aiheista kalevalaiseen runomittaan. Hän omisti puukantisen perheraamatun ja virsikanteleen, jota hän oli osannut soittaa kauniisti. Vaimo Amalia oli luonteeltaan ärhäkkä, jolle Aatami oli usein sanonut, että palkitse sinä vaan paha hyvällä." (lainaus Martti Korhosen suku-kirjasta s. 34)

XI Lapset:

Selma 1884–1965, pso Juho Minkkinen Jyväskylässä

Otto Vilhelm 1887, taulu 32

Kalle 1891–1964, metsätyönjohtaja Tuusniemellä

Helmi Lyidia 1894–1972, tarkastuskarjakko, pso Eino Koskela Oulussa

Taulu 32

XI Otto Vilhelm (**Ville**) **Korhonen** s. 15.8.1887 Rautalammilla, k. 24.10.1939 Leppävirralla.

Pso **Helmi Sofia Korhonen**, o.s. Sutinen, s. 6.9.1895 Leppävirralla, k. 15.9.1979 siellä. Vanhemmat suutari Ville Sutinen ja Vilhelmiina Tolonen.

Vihityt 6.10.1922 Leppävirralla.

Otto oli 1920- ja 1930-luvuilla EnsoGutzeit oy:n piirityönjohtajana Leppävirralla, asuivat Vokkolan kartanossa. Ostivat 1929 Paalimäen tilan (Leppävirta 21:18), jota Otto viljeli metsätöiden ohella. Hänen kuolemansa jälkeen Helmi myi Paalimäen ja osti Vokkolan entisen mäkituvan Laakunrannan, johon perustettiin perheen uusi koti. Hän työskenteli Hackmanin Sorsakosken tehtailla sota-ajasta 1950-luvun puoleenväliin asti.

XII Lapset:

Tapio 1924–1983, varastonhoitaja Leppävirralla

Aili 1925–1978,

 pso rakennustarkastaja Kasper Huhtala Tampereella

Heli Helmi Amalia s. 1927

 pso projektipäällikkö Kauko Kokkonen Kuopiossa

Hilkka Maria 1929–1930

Martti Sakari s. 1934, taulu 36

Eeva Tellervo s. 1934, lastenhoitaja

 pso lennonjohtaja Pertti Pessi Helsingissä

Seppo Ilmari s. 1937, elinkeinoasiamies Kuopiossa,

 pso johdon sihteeri Marjatta Toivanen

Taulu 36

XII **Martti Korhonen** s. 2.7.1934. Sukukirjan tekijä.

Pso **Raili** Kyllikki **Korhonen** o.s. Oravainen, s. 22.3.1939 Karttulassa. Vihityt 5.12.1962 Pieksämäellä.

Ovat asuneet 1964–2010 Kuopiossa, missä Martti toimi Rakennushallituksen piirirakennusmestarina ja Raili kotipalveluohjaajana.

XIII Lapset:

Olli Sakari s. 28.9.1963 Pieksämäki, laskentainsinööri Siilinjärvi, XIV 3 lasta

Markku Tapio s. 3.8.1965 Kuopio, majuri evp. projektipäällikkö Parola, XIV 3 lasta

Viitteet:

[1] Korhonen, M. *Wanhan Rautalammin Korhosia: Lars 1731 Särkisalo*. Omakustanne, Kuopio 2006.

[2] Rautalammin rippikirja 1748–1754, Horontaipaleen ensimmäinen sivu (sivuja ei ole numeroitu)

[3] Rautalammin seurakunnan kastettujen luettelo 1732

http://www.sukuhistoria.fi/sshy/kirjat/Kirkonkirjat/rautalampi/syntyneet_1712-1755_tk1101/85.htm

[4] Rautalammin seurakunnan rippikirja 1761–1766 s. 82

[5] Sumiaisten seurakunnan rippikirja 1863–1872, s. 75

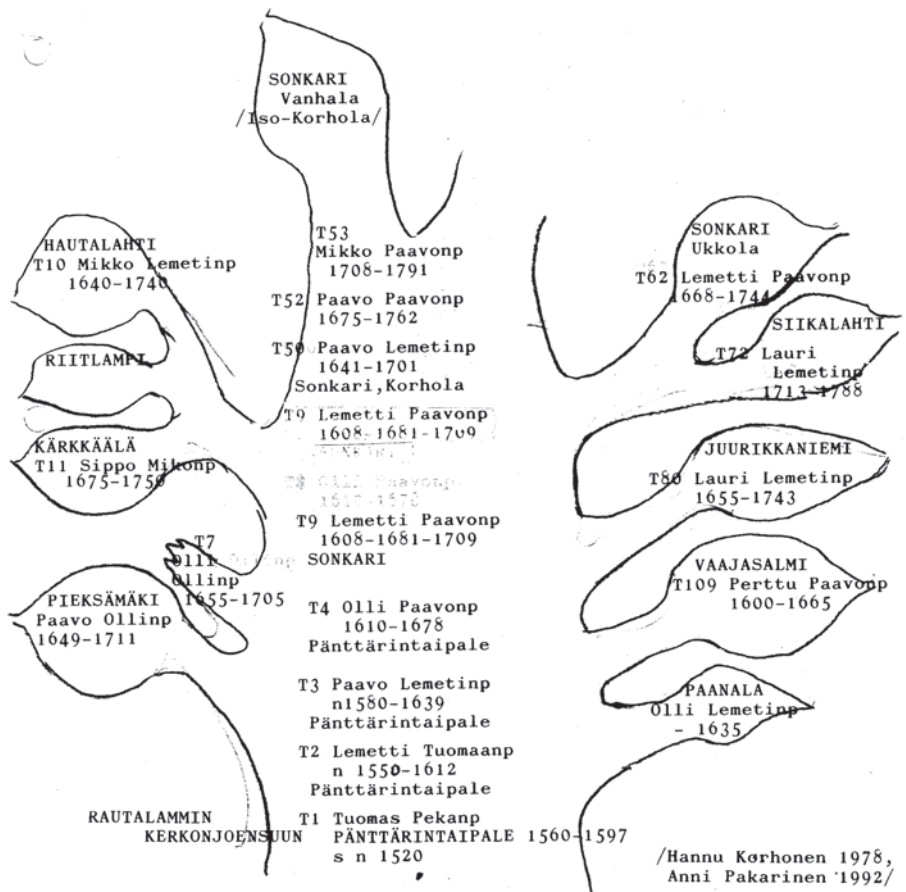
Helmi Korhonen ja Ruusu Leppävirran Koivurannan Susibaassa.

hänkin. Hänen esivanhemmissaan on paljon Korhosia, niitä samoja joiden vaiheita olin itsekin selvittelyt. Anni tunsikin hyvin kaikki haarat. Ei ehkä samalla paikallistuntumukseen perustuvalla tavalla kuin Hannes, mutta perusteellisten arkistotutkimustensa perusteella. Hänen sukupuussaan (kuva 3) näkyvät jo kaikki päähaarat. Elinaikojen ja asuinpaikkojen mainitseminen auttaa hahmottamaan suvun kasvua. Hänenkin mieluvaansa ohjaa käsitys yhteisestä suvusta, jonka vahvasta rungosta haarautuu oksia: sukuhaaroja.

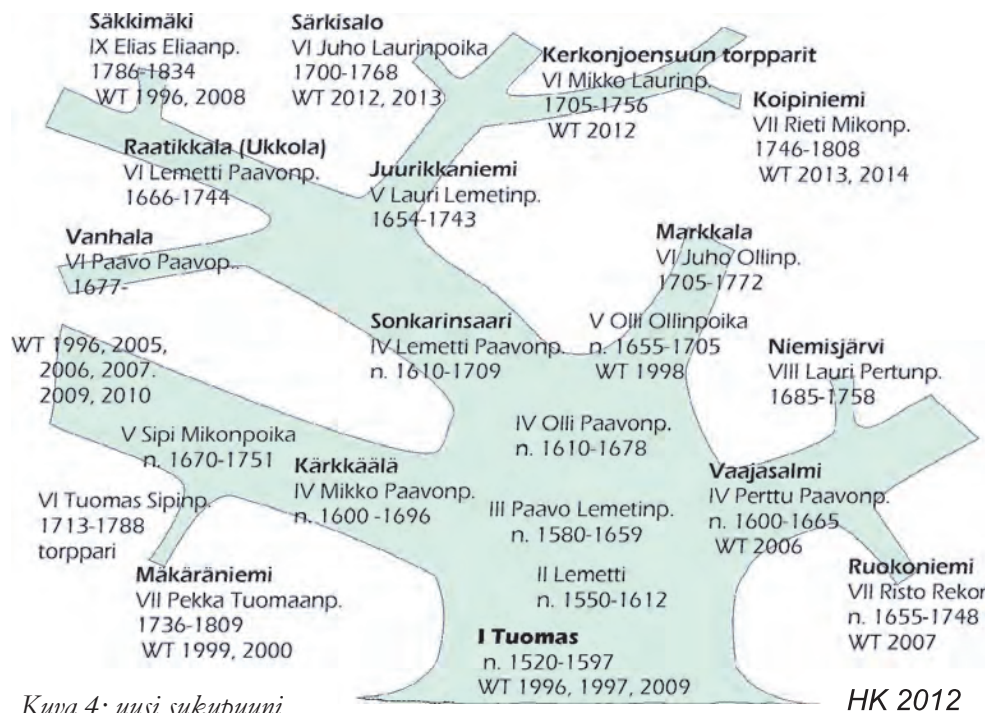
Nyt kahdenkymmenen vuoden kuluttua käsitys suvustamme on tarkentunut tarkentumistaan, kun yhä useampia sukuhaaroja on selvitetty ja selvityksiä on koottu yhteen. Ensimmäisen Tuomaan talonpaikkakin on selvinnyt ja varmistunut eikä se suinkaan ollut Pääntärinpaleella, vaan aivan toisella puolella Niinivettä, vähän Kerkonkoskelta etelään nykyisen Vesterilän tienoilla.

Paras sukupuun malli ei ehkä enää olisikaan suomalainen puu runkoineen ja haaroineen. Sen pitäisi oikeastaan muistuttaa enemmän jotakin eksoottista puuta, esimerkiksi banianpuuta eli Bengalinviikunaa, jonka oksista lähtevät ilmajuuret juurtuvat vanhan rungon lähistölle ja niin puu leviää vähitellen muodostamaan kokonaisen metsikön.

Mielikuvat suomalaisesta puusta ja yhteisistä juuristamme ovat kuitenkin vahvat. Siksi uusikin sukupuuni (kuva 4) lähtee yhteisestä juuresta, vaikka haarautuu pian enemmän pensasta kuin puuta muistuttavaksi kasvustoksi. Jotenkin olen näkevinäni siinä sekä Hannekselta että Annilta oppimiani asioita. Kaikkia haaroja siinä ei suinkaan ole, vaan ensisijaisesti niitä, joita koskeva selvitys on julkaistu Wanhassa Tuomaassa vuosien aikana. Suvun jäsentämisen ohella toivon sen palvelevan siis myös julkaistujen sukuselvitysten yhteennivomisohjeena.

Kuva 3: Anni Pakarisen sukupuu vuodelta 1992.

Kuva 4: uusi sukupuuni

Toinen mahdollisuus olisi luopua kokonaan yrityksestä esittää meidän sukumme kokoisen suvun esittämisen yhtenä puuna tai edes pensaana. Piirrettäisiin yksi pensas, esimerkiksi kuudesta ensimmäisestä sukupolvesta. Siinä meillä olisi jo useita haaroja, ehkä kuusi. Sitten piirrettäisiin jokaisesta haarasta uusi pensas, ehkä taas

kuudesta seuraavasta sukupolvesta kukin. Ja vielä kerran. Tällöin meillä olisi jo useita kymmeniä sukupensaita, joita voisi kasata toistensa jatkoksi palapelin tapaan. Tällainen menettely voisi palvella myös tulevan sukukirja(sarja)n jäsentämisen pohjana. Pitkien sukupolviketjujen hahmottamisenkin saattaisi helpottua tällä tavalla.

Sukutapaaminen Saikarilla

Teksti: Juhani Korhonen, Suonenjoki

Kuvat: Hannu Aaltio, Vantaa

Kaikki alkoi oikeastaan jo vuonna 2009. Silloin tutustuin edesmenneen isäni **Heikki Korhosen** serkkuun **Hannu Korhoseen**. Syntyneen tuttavuuden mukana tulivat sukuselvitykset ja sukulaisten selvittäminen yleensä. Vaarillani **Nestor Korhosella** oli kahdeksan sisarusta. Useimmat heistä ja heidän jälkeläisistään olivat minulle tuolloin täysin tuntemattomia. Hannu oli tehnyt alustavia selvityksiä sedistään ja tädeistään ja heidän jälkeläisistään. Hän sai minutkin innostumaan sukulaisten selvittämisestä, mikä johti lopulta sukutapaamisen järjestämiseen kesällä 2012.

Vaarini vanhemmat **Oskari (Oskar) Korhonen***, syntynyt 1.4.1864, kuollut 31.1.1921 ja hänen vaimonsa **Riikka (Henrika) Gråsten**, syntynyt 8.7.1864, kuollut 10.2.1919 asuivat Rautalammilla Saikarin kylällä Kipparin talossa. Heidät vihittiin 26.6.1887. Kipparin talo on vieläkin olemassa, mutta se ei ole enää sukuun kuuluvien asuttama. Oskarilla ja Riikalla oli yhdeksän lasta: neljä tyttöä ja viisi poikaa. Kipparin tila oli kooltaan pieni, vähäinen pelto ja vaatimaton metsä kokonaispinta-alaltaan vajaat kymmenen hehtaaria. Se ei tarjonnut elantoa noin suurelle perheelle.

Oskari teki talvikaudet suutarin töitä ja oli sulan veden ajan Lauttausyhtiöllä puutavaran uitossa. Viimeiset vuosikymmenet hinaajan kipparina. Hänen työvuotensa jakaantui kahteen yhtä suureen osaan. Melko lailla erilaisia töitä! Lapsista vanhin syntyi 1888 ja nuorimmainen 1909, joten Riikalla on ollut täysi työ kotona lasten ja todennäköisesti 1–2 lehmän karjatalouden hoitamisessa.

Sukutapaamisen järjestäminen kypsyi pikkuhiljaa parin vuoden ajan. Hannun kokoaman, osin täydellisen ja

Laivuri Oskari Korhonen

osin puutteellisen tiedon perusteella aloin selvittää Oskarin ja Riikan jälkeläisiä. Muutamia heistä tiesin vain nimeltä edesmenneen isäni mainintojen tai Hannun kokoamien tietojen pohjalta. Muun muassa **Martta**, jolla oli kuusi lasta, ei ollut juurikaan pitänyt yhteyttä sukulai-

SS Niittysalmi Nokisenkoskella 1910. Kuva Rautalammin museon kokoelmista.

Puuhämies Jubani vauhdissa.

siinsa. Hänen lapsistaan ja heidän sijoittumisistaan ei ollut oikeastaan mitään tietoa.

Henkilöiden ja heidän osoitteidensa selvittämisen aloitin tammikuussa 2012. Päätin jo alkuvaiheessa, että en ala soitteluun, vaan käytän kirje- ja sähköpostia. Kirjeitä ja sähköposteja alkoi lähteä muutama kerrallaan. Kirjeessäni kerroin, kuka olen ja mitä tavoitteita minulla on. Tavoitehan oli Oskarin ja Riikan jälkeläisten tapaaminen kesällä 2012. Toimitin saamani tiedot myös Hannulle käytettäväksi Korhosten sukukirjassa.

Talven ja kevään aikana löytyi yhteensä yli 80 elossa olevaa sukulaista. Osa heistä oli tietenkin tuttuja. Täysin tietoisuuteni ulkopuolella olevia henkilöitäkin löytyi lähes 40. Suurin osa heistä oli Martta-tyttären jälkeläisiä. Yhteystietoja selvitin väestörekisterikeskuksesta. Henkilölöhuaku maksaa muutaman euron ja hakua tehtäessä on vähintään tiedettävä henkilön oikea nimi ja syntymäkotikunta. Syntymävuoden tietäminen lisää osumatarkkuutta.

Hakuja voi tehdä myös Fonectan puhelinnumero/osoitehausta. Sielläkin on hyvä tietää etsittävän kotikunta ja nimi täsmällisesti. Haku perustuu -. Mikäli puhelin on rekisteröity työntajalle tai puolisolalle, haku ei tuota tulosta. Käytännössä Fonectan palvelu on ilmainen. Luku sinänsä ovat ihmiset, jotka ovat määritelleet tietonsa salaisiksi. Parhaat tiedot sain muutamilta valvutuneilta sukulaisilta, joilla oli ajantasaiset osoitekirjat ym. Mainittakoon tähän pikkuserkkuni **Varpu Pääkkönen** Kuopiosta.

Muutamia henkilöitä on vielä, joihin en ole saanut yhteyttä. On useita samannimisiä tai henkilö ei vastannut yhteydenottoihini. Täydellisen selvityksen tekemiseksi aika loppui kesken. Suurin osa henkilöistä suhtautui yhteydenottoihini myönteisesti. Mutta suureen joukkoon mahtuu monenlaista kulkijaa. Osa ei vastannut yhteydenottoihin ja pari henkilöä ilmoitti, etteivät he ole kiinnostuneita pitämään sukulaisiinsa minkäänlaisia yhteyksiä.

Talven ja kevään aikana alustavissa yhteydenotoissa selvitin henkilöiden halukkuutta osallistua tapaamiseen

Suonenjoen/Rautalammin maisemissa. Halukkaita oli niin paljon, että kesäkuun alussa lähetin kutsun kaikkiin yli 50 sukulaiselle ja heidän perheelleen. Kaikille sukulaisille joiden yhteystiedot olivat käytettävissäni. Lapsille kutsu meni tietenkin vanhempien välityksellä.

Heinäkuun 14. päivänä kokoonnuttiin Vanhamäen toimintakeskukseen Suonenjoelle. Yhteensä tapaamiseen saapui 36 henkilöä. Kauimmainen osallistuja tuli Thunder Baysta Kanadasta ja lähimmät Suonenjoen/Rautalammin alueelta. Ensimmäiseksi nautittiin tervetuliaiskahvit, jonka jälkeen osallistujat esittelivät itsensä. Esittelyjen jälkeen vuorossa oli allekirjoittaneen koostama juhlaesitelmä ”Puutavaran uittoa Kymijoen vesistössä Oskari Korhosen aikaan”.

Tuolloin puu liikkui huomattavasti nykyistä hitaammin ja työllisti nykyiseen verrattuna valtavan määrän erilaisia työmiehiä ja toimihenkilöitä. Talvella puut kaadettiin miestyönä ja kuljetettiin vesistöjen ääreen hevosilla. Vesien vapautuessa jääpeitteestään talvella rannoille ajatut puut vieritettiin miestyönä veteen ja uitettiin veden voimalla, latvavesien selkävedet varppihinaajilla ja Päijänteellä potkurivetoisilla hinaajilla. Pisimmillään puut uivat Kiuruveden Koivujärveltä Kotkaan Kymijoen suulle saakka. Latvavesiltä keväällä uittoon laitettut tukit eivät usein ehtineet samana vuonna perille Kotkaan.

Oskari Korhonen varppihinaaja **Niittysalmen** kipparina hinasi varppaamalla Lauttausyhdistiön puita muun muassa Iisvedellä, Niinivedellä, Virmasvedellä ja Rasvangilla. Laivat olivat 1900-luvun alussa höyrykäyttöisiä ja nykyisen mittapuun mukaan heikkotehoisia. Esimerkiksi ss. Niittysalmen tehoksi mainitaan 10 hevosvoimaa. Teho ei riitä konevoimalla hinaamiseen. Laivassa oli kelulaiteisto ja noin 1,5-2 km pitkä sinkkivaijeri. Laiva irrottaa tukkilautan ja ajaa noin kaksi kilometriä eteenpäin. Pudottaa ankkurin ja palaa lautalle. Kiinnittää sen ja alkaa kelata höyrykäyttöisen kelun avulla vaijeria kelalle. Kun koko vaijeri on kelattu, viedään ankkuri taas noin kahden kilometrin päähän ja kelataan sinkki sisään. Aika yksitoikkoista, paitsi jos rajuilma yllättää!

Vanhamäellä nautitun lounaan jälkeen ajettiin Rautalammin hautausmaalle, jonne Oskari ja Riikka on haudattu. Myös kaksi poikaa **August** ja **Nestor** ovat saaneet leposijansa Rautalammilta. Lisäksi tänne on haudattu joukko eriaisteisia sukulaisia. Hautuumaalla osallistujat muistelivat lähinnä Augustin ja Nestorin vaiheita. Omakohtaiset muistot Oskarista ja Riikasta puutuivat, koska kaikki osallistujat olivat syntyneet heidän poismenonsa jälkeen.

Hautuumaalta ajettiin Saikarin kylälle Korholan puimalalle, jossa nautittiin iltapäiväkahvit ja setäni **Lauri Korhosen** paikalle tuomia mansikoita. Kippari oli aikanaan Korholan talon mäkitupa. Kahvien jälkeen lähdettiin joukolla kävelemään Kippariin. Nykyinen omistaja **Tapio Rautiainen** oli ystävällisesti luvannut esitellä Kipparin nykyvaiheita retkueelle. Porukassa oli melkoinen joukko, joiden muistissa Kippari oli aina 1930-lu-

Tutustumista aloitellaan.

vulta vuoteen 1980 saakka. Rakennuskanta on uudistunut täydellisesti. Talo sijaitsee hyvin lähellä Iisveden rantaa ja rannan todettiin olevan melkolailla entisellään, sellaisena kuin vanhimmat retkeilijät sen muistivat.

Korholan puimalalla serkkuni **Ari Korhonen** kutsui koko porukan tutustumaan mansikkatilaan. Hän viljelee mansikkaa Oskarin pojan Nestorin Kuuslahden tilalla, joka on Kipparin rajanaapuri. Paras mansikka-aika oli meneillään. Koska tilavierailu ajoittui lauantaille, mansikanviljelijöiden ja poimijoiden vapaa-päivälle, ei poimintaa ja poimittuja mansikoita nähty. Vapaapäivää

Ruokailua odottelemassa.

viettäviä mansikanpoimijoita kylläkin. Mansikkatilalla kellon ehtiminen neljään ja vuoden 2012 kesälle ominainen sadekuuro lopettivat onnistuneen ja muistorikkaan sukulaistaapaamisen.

Jälkeenpäin ajatellen edellä kuvaamani sukulaistaapaamisen järjestäminen oli työläs, mutta erittäin mielenkiintoinen. Täytyi olla hyvin pitkäjänteinen. Asiat eivät synny ja selviä hetkessä. Tapaamisen lähtökohtana ovat osallistujien toiveet ja tarpeet. Järjestämiseen sisältyy myös jonkinlaisia taloudellisia riskejä, kokoontumispaikan vuokra, lounaat ym.

Oskari Korhosen ja Riikka Gråstenin jälkeläisiä Saikarin Korholan puimalan pihalla kesällä 2012. Nuorin on vaunuissa nukkuma kolme.

Kipparin rannassa

Tilaisuudesta saamani palaute on ollut positiivista. Ainut kritiikki tuli eräältä tapaamiseen osallistumattomalta henkilöltä. Hän moitti ohjelmaa yksipuoliseksi. Hänen mukaansa Riikan roolia ja näkökulmia olisi tullut ottaa ohjelmaan. Kritiikin antaja on aivan oikeassa. Mietin itsekkin asiaa, mutta päädyin Oskarin lähtökohtiin. Hänen työhönsä puutavaran uitossa oli helpompi päästä käsiksi. Loppujen lopuksi ainoastaan puutavaran uittoon kohdennettu esitelmä koski vain Oskarin työtä. Osallistujien keskinäinen jutustelu, käynti hautausmaalla ja Kipparin tilalla kohdentuivat yhtäläisesti niin

Riikkaan kuin Oskariinkin. Aloittaessani aineiston kokoamisen Oskarista löytyi jopa valokuvia. Hänet oli kuvattu vuonna 1908 Lauttausyhtiön uuden varppilaivan ss. Niittysalmen kannella. Kuva löytyy Peuran Museon kokoelmista Rautalammilta.

Erittäin tärkeää oli myös Hannun osuus. Hänen tekemiensä sukuselvitysten pohjalta oli helppo lähteä liikkeelle. Yhteydenotoissa eriasteisiin sukulaisiin saatoinkin kertoa suvun vaiheita aina 1500-luvun Tuomas Korhosesta lähtien. Oskari oli päässyt Tuomaan asuinpaikan sijoilta linnuntietä käyttäen vain noin kymmenen kilometrin päähän. Todettakoon tähän loppuun, että Oskarin ja Riikan jälkeläisistä kauimpana Kipparista asuu Nestorin pojan Laurin tytär Arja Galentine perheeseen. Hän asuu Los Angelesin seutukunnalla Kaliforniassa noin 8900 kilometrin päässä. Arja kertoi itsestään Wanhan Tuomaan edellisen vuoden numerossa. Lähimpänä Kipparia asuu edellä mainittu Lauri noin 500 metrin etäisyydellä vaarinsa asuinsijoista.

** Oskarin isä Juoso on Vaajasalmelta Saikarille siirtynyt vanhan Rautalammin Korhosten suvun baaraa. Hänet mainitaan ruokoniemeläisten sukupuussa vuoden 2007 Wanbassa Tuomaassa s. 17 ja sukupuujutussa tämän lehden sivulla 20.*

ikuinen Paavo Arinpoika Korhonen ja vanhin hänen isoisänsä 81-vuotias Lassi Nestorinpoika Korhonen.

Talvisodan aikaan, osa 2

Kalevi Korhonen

Kuvat Ilkka Korhosen arkistosta.

Talvisotamuistelmien jälkimmäisessä osassa on päästy Lappiin. Yhteistyö ruotsalaisen vapaaehtoisjoukon kanssa alkaa. Talvisota päättyy. Kirjoittaja palaa jatkamaan opintojaan. Muistelmat päättyvät.

Saavuimme lopulta Kemijärvelle, jolloin alkoi selvitä komppaniamme tehtävä, matkalla viivytelyn syy sekä se, että ruotsinkielisen Old-Boys-pataljoonan suojeluskuntalaisia oli komppaniassamme melko runsaasti. Odottelimme näet ruotsalaisten vapaaehtoisten saapumista. Meidän tehtävänämmä tulisi toimia heidän sivustallaan ja tarvittaessa vähän niinkuin tulkkeina. Matkasimme Kemijärveltä takaisin vallatun Kursun kylän kautta Märkäjärven Paikanselkään. Kursunkylässä oli pystyssä vain yksi talo. Sanoivat, että se oli autonkuljettaja Lapin punainen omakotitalo. Siinä lienee majailut vihollisen divisioonan esikunta. Hevoset olivat nälissään jyrksineet nuoren männikön puiden kuoren ruuakseen, joten männikön puunrungot näyttivät nilakerroksen ja puun vaaleina oudoilta.

Meidät alistettiin SFK:n (Svenska Frivilligkåren) 3. jääkärikomppanialle, jonka päällikkönä oli kapt. Hjelt. Osastomme ja postiosoitteemme oli SFK Avd (avdelning) 629. Lapin sodan vaarallinen ja raskas torjuntataistelu oli meidän tullessamme Märkäjärvelle jo ohi ja rintama vakiintunut. Sodan alkaessa vihollinen oli suurin voimin tykistön ja panssarivaunujen tukemana edennyt Sallasta sekä pohjoisempaa tietä Saijan ja Savukosken kautta Pelkosenniemelle että etelämpää tietä Kursun kautta Joutsjärvelle. Vihollisjoukot uhkasivat näin ollen Kemijärveä sekä pohjoisesta että idästä. Ennen ruotsalaisen vapaaehtoisjoukon – ja meidän – saapumista vihollinen oli pakotettu perääntymään takaisin Märkäjärven korkeudelle. Ruotsalaisjoukoilla eisiis ollut liikuntasodan vaihetta. Tehtävä oli lähinnä puolustuksellinen asemasota Lapin vaaramaisemassa. Vapautuneet suomalaisjoukot – niiden mukana edellä mainittu 8. KTäyd. Pr – lähtivät Viipurinlahdelle tietävästi maiminnousun torjuntaan Vilajoelle.

Ruotsalaiset vapaaehtoiset

Komppaniamme II joukkue irroitettiin erillistehtävään. Sen rintamaosuus oli Paanajärven länsipäässä. Joukkue teki päivittäin suksilla n. 10 km:n pituisen partiomatkan tarkkaillen lumeen mahdollisesti tulleita jälkiä. Koske-

tusta viholliseen heillä ei ollut. Pari kertaa oli kuulemani mukaan vihollisen ratsupartio kahlannut tarkastusladun poikki mutta palannut samaa tietä takaisin.

Muu osa komppaniaa majoitettiin teltoihin Märkäjärven Hatajavaaran ja Hangasvaaran juurelle. Komppaniamme päällikkönä oli res. luutn. Keijo Alho, I joukkueen johtajana res. vänr. Haahtela, molemmat Suomen Pankista, II joukkueenjohtajana res.vänr. Nils-Erik Carlström, siviilissä sittemmin lääkäri, III joukkueen johtajana res. vänr. Sulo Keiski, siviilissä myöhemmin Alkon piirijohtaja ja meidän IV joukkueemme johtajana Tekniska Läroverketin käynyt res.vänr.Sjöblom. Lisäksi komppaniaan kuului aiemmin mainittu vääpeli, alik. Huuskonen, joka Sallassa luopui mahtipontisuudestaan ja mukautui meihin, sekä kirjuri Holm ynnä 2 kuorma-auton kuljettajaa, muistaakseni Latva- ja Anttikoski. Viimemainitut saimme Autopataljoonasta

Kakkosjoukkue ruotsalaisten turkeissa.

Helsingin reserviläisistä. Huollollisesti olimme alistetut 3.jääk.K:lle.

Saimme ruotsalaisten vapaaehtoisten varusteisiin kuuluvat valkoiset kangaspäällysteiset sisäturkit sekä lapikkaat. Teltan pohjalle saimme porontaljoja "kokolatiamatoksi". Muona oli hyvää ja sitä oli yllin kyllin. Emme jakaneet voi-, säilyke-, makkara- tai muita annoksia. Teltan edessä oli pahvilaatikko, johon kuiva muona tuotiin. Siitä sai kukin ottaa mielensä mukaan. Lämminruoka, joka usein oli "papupöperöä", haettiin kenttäkeittiöstä. Erilaisia pastilleja ja suklaatakin saatiin.

Mieleen muistuu eräs vedonlyönti. Se tapahtui Gigi HeItin ja Tipi Sumeliuksen välillä. Gigi väitti, että hän syö yhdellä suullisella koko purkillisen Läkerolia. Ruotsalaiset peltirasiat olivat suurempiakin suomalaisten Läkerol-askit. Kyllä Gigi vedon voitti, mutta sanoi, ettei vähään aikaan pastilleihin koske.

SFK:lla oli tykistöäkin. Jonkin matkan päässä oli tien varressa kevyt kanuunapatteri. Tulasemassa käydessämme patterin sulun nimi oli "spärr-Calle". Liekö nimi johnut ruotsalaisesta tunnetusta tennispelaaja Calle Schröderistä, jonka kanssa minäkin olin kerran lumipoterossa kanttävartiossa Hangasvaaralla. Hiihdimme puolijoukkueittain (10miestä) ylös vaaralle, jossa yövyimme taivasalla kuusien suojassa. Asetimme kuulovartion tunniksi kerrallaan.

Väsyneenä ja kylmissäni saatoin houreenomaisesti nähdä kivitaloja puitten sijasta. Vihollinen poltti nuotioita, mutta me emme saaneet – emmekä uskaltaneetkaan – sytyttää minkäänlaista tulta. Valvotun yön jälkeen ja vaihdon tultua uni maistui teltassa. Vaikka teltan kamina punotti, olivat hiukset joskus kirjaimellisesti jäätyneet kiinni maahan. Jouduimme kerran vaihtamaan teltan paikkaa, kun oviaukon eteen tuli "suutari" ts. räjähtämätön tykin ammus. En ollut sillä hetkellä teltassa. – Vaikka taistelutoiminta muutoin oli hyvin hiljaista, vihollinen ampui tykistöllään olosuhteisiin katsoen varsin kiivaasti. SFK:n komentaja eversti Dyrsen kaatui Märkäjärvellä kranaattitulella. Hänen kaatumispaikalleen on myöhemmin pystytetty muistomerkki.

Talvisota päättyy

Rauhan tulo 13. maaliskuuta oli meille melkoinen yllätyks. Toiminta näet jatkui tavanomaisin paukutteluin, kun ilmoitettiin, että taistelutoimet lopetetaan klo 11.00. Aika tarkistettiin komppaniassamme minun Zenith-rannekellostani, jonka olin saanut keväällä ylioppilaslajiksi. Se kävi hyvin, ja pidin jonkinlaista "kellokäyrää" tarkistaakseni kellon edistämisen tai jättämisen vaihtelun. Jos kellokäyrä on suora, kello käy hyvin ja silloin voi arvioida oikean ajan, vaikka sitä ei olisikaan vähään aikaan tarkistettu. Vihollisen patterit lopettivat kiivaan tykistöammunnan klo 11.10. Arvelimme niiden tyhjentävän ammusvarastojaan, jottei niitä tarvitsisi lähteä kuljetta-
maan tulasemista taakse. Vihollinen joutui näet rauhan tultua vetäytymään "Willamon mutkasta", joksi Sallan pataljoonan miehet Sallan rintamaa kutsuivat, itään päin uudelle rajalle. Me jäimme toistaiseksi asemiimme.

Näin päättyi kylmä talvisota. Kerrottiin, että pakkasta oli jatkuvasti yli 400 C. Myöhemmin Ilmatieteen laitokselta sain Sodankylän lämpötilatietoja alkuvuodesta 1940. Niiden mukaan vuorokausien lämpötilan minimien kuukausikeskiarvot olivat tammikuussa -240.9, helmikuussa -240.6 ja maaliskuussa -220.7 C. Kylmintä

oli 25. helmikuuta -410.5 C. Vielä maaliskuun 24. päivänä mitattiin -350.4 C.

SFK:lla oli oma painettu rintamalehti "Den Frivillige". Se ilmestyi rauhantuloa seuraavana päivänä 14. maaliskuuta surureunaisena ja väkevähenkisenä. Pääotsikkona oli "Finlands sak var inte vår". Båttenlös förtvivlan i Frivilligkåren. Voimakasta pettymystä Ruotsin viralliseen kantaan kuvastaa lehdessä olleen runon viimeinen rivi: Vi äga inte mer ett fosterland. Lehti määrättiin heti takavarikoitavaksi. Me pidimme toki oman lehtemme. SFK:lla oli kaksiosaisen; tunnussanana rauhaa seuraavana päivänä: Pehr-Albin – Fyfjan. Pehr Albin Hansson oli tuolloin Ruotsin pääministeri.

Rauhantulon jälkeen oli mukava hiihdellä kevättalven auringossa. Silloin saattoi ihailla kaukana näkyvän Sallatunturin-Rohmoivan valkoisena hohtavaa 658 m korkeaa paljasta lakea. Rohmoiva on lähes 200 m korkeampi kuin 462 m korkea Ruka. Salla tuntureineen jäi Moskovan rauhassa Neuvostoliitolle, joten vanhaan rajaan tuli Sallaan pysyvä "Willamon mutka". – Marsalkka Mannerheim vieraili Märkäjärvellä maaliskuun lopulla. Hän kiitti ruotsalaista vapaaehtoisjoukkoa kovassa pakkasessa ulkona pidetyssä katselmuksessa, jossa hän jakoi rintamerkkejä. Minulla oli vartiovuoro, joten en päässyt osallistumaan tilaisuuteen.

Maaliskuun lopulla siirryimme Kemijärvelle. Siellä oli melkoisesti palaneita puutaloja sodan jäljiltä. Mennes-
sämme Kemijärveltä itään koimme siellä itsekin ilmapommituksen, jossa palopommeista syttyi muutamia tulipaloja. Majoituimme kaksikerroksiseen puutaloon.

Kenttävartiossa

Me asuimme yläkerrassa. Alakerrassa oli ruotsalaisia vapaaehtoisia. Siellä oli voimakas Illodin tuoksu. Se muistutti ehkä yleisemmän Vademecumin suuveden tuoksua. Jotkut käyttivät sitä ilmeisen runsaasti kenties piristykseksi. Kemijärven apteekki joutui kuulemma rajoittamaan Illodin myyntiä ruotsalaisille.

Varusmiespalvelukseen

Meillä oli edelleen vartiotehtäviä. Olin vahdissa Kemijärven lentokonehallissa "Hangaarissa", jonne oli kerätty SFK:n kenttä-, it- ja pst-tykkejä. Eversti Peura apulaisineen kävi katsastamassa aseet. Kerrottiin, että ne lahjoitettaisiin Suomelle. Kun maihinnousu Norjan Narvikiin alkoi, tykit vietiin kuitenkin kiireesti pois, ilmeisesti Ruotsiin.

Koska pääosa meistä alkoi olla varusmiesiässä – minäkin jo yli 19-vuotias – odottelimme käskyä Suomen armeijan joukko-osastoihin. Sodan aikana olivat muuttamat meistä – mm Puupponen ja Ryti jo Jyväskylässä – saaneet palvelukseenastumismääräyksen. Minut määrättiin ilmoittautumaan Tykistökoulutuskeskus I:ssä, jonka esikunta oli Toijalassa. Olin tykkimiehenä Viialassa ja sen jälkeen AUK:ssa Kuurilan kansanopistolla, josta siirryin korpraalina Ruokolahdelle Syyspohjan Hauklapiin telttaelämään ja varustelutöihin.

Marski patteria tarkastamassa.

Patterista oli II/KTR 8 "Vaasan Psto", jonka komentajana oli majuri Kaje ja pstoupseerina kapt. Met her. Patterista oli hevosvetoinen ja siinä oli vielä sodan aikaista alipäälystystä ja miehistöä, sekä tykkihevosia. Vääpelinä oli kovaotteinen kersantti Voima, joka oli myöhemmin RUK:n kurssitoverinani. Hän koetti saada tykkimiehiä nousemaan jalat edellä puuhun, josta hän sai ansaitsemansa rangaistuksen. Alikersantiksi minut ylennettiin alkukesästä.

Aliupseeriteltassa oli kämppäkaverinani mm. luokkatoverini Kari Suomalainen. Hänellä oli siskonsa Maria Eiran kanssa YYA-sopimus, jonka mukaan kummankin saamista palkkioista osa lähetettiin toiselle. Kari piirsi siihen aikaan sarjakuvia lehtiin ja Maria Eira lauloi omalla tahollaan. Minulla on tuolta ajalta muistona pari Karin minusta tussilla piirtämää kuvaa. Toisessa olen

ratsain hevosen selässä, toinen on naamaprofiili.

Ikäluokkani sai halutessaan lykkäystä opintojen jatkamista varten, mutta muutoinkin. Käytin tilaisuutta hyväkseni. Luokkatoverini Ora Paloheimo oli aluksi – omassa yksikössään huono-onnisempi. Lomautuskäskey ei liene tullut sinne perille, koska hänen ensimmäinen lomautusanomuksensa palautettiin hylättynä perustein: "Syntyminen ei ole mikään syy. Jos on syy, voitte anoa". Kapt. N. N.

Opintoloman saatuaani palasin Helsinkiin aloittaakseni syksyllä uudelleen opintoni yhdessä vuoden 1940 ylioppilaiden kanssa, jotka olivat päässeet ylioppilaiksi ilman kirjoituksia.

Sotatalven muistot

Pakkastalven 105-päiväisen talvisodan aika hahmottui oikeastaan kesästä kesään. Jo kesällä 1939 käynnistyi näet laajavapaaehtoinen linnoitustyö Karjalan kannaksella. Lähipiiristäni en muista kenenkään siihen osallistuneen. Kun olin KOP:ssa kesäharjoittelijana, en sinne itsekään osannut mennä. Kompensoin haluni "päivän palkalla" eli ostamalla hopeisen linnoitusmerkin. Se maksoi 50 mk. Kuukausipalkkani oli tuolloin 1000 mk. – Sotatalven jälkeen taas reserviläisten kotiuttaminen kesti kevääseen ja jopa kesäänkin saakka. Omalta osaltani sotisopa vaihtui siviilivaatteiksi ikä- ja opinto lykkäyksen johdosta alkukesästä 1940.

Talvisodan hajanaiset havainnot palautuvat sotaa muistellessa vähin erin mieleen. Joku tankki – kuten panssarivaunua silloin kutsuttiin – tuhottuna tien ojassa, muutama ilman lumipukua oleva vihollinen kaatuneena mutta vielä hautaamatta hangella eli "nutullaan", kuten Lapin jätkä sanoi. Komppaniamme miehet hajaantuivat eri tehtäviin. Ruotsiin muuttivat ainakin Sjöblom ja Carlsson sekä Eiran "3-kerroksen väkeen" kuulunut "Krisu" alias Christian Bengelsdorff. Agronomi Tipi Sumelius toimi jonkin aikaa Marsalkka Mannerheimin tilanhoidtajana Lohjan Kirkniemessä, Kumeniuksella oli yksityisetsivän toimisto Helsingissä ja Siren toimi rakennusmestarina. "Fröken" Boström oli optikkona. Hän sai lempinimen "Fröken" sen vuoksi, että hän aloitti usein keskustelussa lauseensa sanoin: Jag vill.

Rauhan säännönmukainen aika muuttui vuonna 1939 sodan "kaaokseksi" Foucaultin heilurikokeen jälkeen hälytyssireenien soidessa. Sattumoisin osui silmiini äskettäin Suomen Kuvalehden (N:o 50/16.12.1988) selostus, jonka mukaan "Heureka ei halua tiloihinsa samanlaista maapallon pyörimisliikkeen todistavaa heiluria, joka kaikilla muilla tiedekeskuksilla on". (Heureka on Vantaalle keuhällä 1989 avattava tiedekeskus). Sen sijaan siellä esitellään "Heurekassa kehitettyä ns. kaoottista heiluria, joka kolmen magneetin vaikutuksen vuoksi liikkuu fraktaaligeometrian näennäisesti kaoot-

tisten, mutta todellisuudessa. erittäin säännönmukaisten lakien mukaan". Niin muuttuu maailma Eskoseni. Todellisuudessa erittäin säännönmukaiset lait voivat siis olla näennäisesti kaoottisia. Oliko talvisota vain näennäinen?

Sodan muistona minulla on talvisodan muistomitalin ja Lapin ristin lisäksi SFK:n Suomen Leijona-aiheinen pronssinen plaketti, jonka alareunassa on teksti: För

Nordens frihet och Sveriges ära. Kääntöpuolella on sanat: Krigstjänst i Finland 1940.

Ruotsalaiset vapaaehtoiset - sekä talvi- että jatkosodassa ovat muodostaneet yhdistyksen, joka julkaisee minullekin tulevaa lehteä Finlandsfrivilliga. Yhdistys pitää vuosikokouksensa Tukholmassa Karlbergin linnassa, kokoontuu muutoinkin sekä tekee retkiä lähinnä Lappiin ja Hangon seudulle, sotien entisille taistelupaikoille.

Kärkkäälän Korhosia selvitetty

Alkuperäislähteiden digitoiminen verkkoon, sukututkimusohjelmien tarjoamat mahdollisuudet ja tietojen keräämistä säätelevä lainsäädäntö ovat muuttaneet sukututkimuksen kuvaa. Hyvä esimerkki on suolahtelaisen Veli Rytkösen selvitys Mikko Paavonpoika Korhosen, s. n. 1620, jälkeläisistä. Selvitys kattaa lähes kaksikymmentä sukupolvea ja 1299 sukutaulua, siis valtaosan Kärkkäälän Korhosista.

Mikä tekee Rytkösen selvityksestä erityisen kiinnostavan ja ansiokkaan, vaikkakin samalla perinteisistä mieslinjoja seuraavista sukututkimuksista poikkeavan, on se, että siinä on seurattu myös tyttöjen jälkeläisiä. Niinpä siinä on Korhosten ohella runsain määrin Hytösiä, Hännisiä, Pietiläisiä, Pollareita, Pulkkisia ja tietysti Rytkösiä.

Tekijä sanoo vaatimattomasti, että hän ei koe itseään Korhosten suvun tutkijaksi, koska suurin osa tiedoista on toisten kokoamia. Jo tietojen yhdistäminen yhdeksi kokonaisuudeksi on kuitenkin mittava tehtävä. Aikaakin on kulunut vuosikausia. Ammattimaisuutta on myös välineiden käytössä, sillä henkilöt ovat sukututkimustietokannassa. Tämä on tietysti käytännössä pakollistakin, sillä kymmenien tuhansien suuruisen sukulaisuuden hallitseminen ei olisi enää mahdollistakaan käsipellillä.

Alkupäästä selvittämistä on rajattu, sillä lähtöhenkilön, Mikon, neljästä tunnetusta lapsesta on selvitetty vain yhden, tosin tärkeimmän, Hannulan isännän Sipi Mikonpojan, s. n. 1675, jälkeläisiä. Pois on jätetty myös tämän yhden pojan, viime vuoden Wanhassa Tuomaassa s. 14–15 mainitun Juho Sipinpojan s. 1711 jälkeläiset, mutta muiden osalta työ onkin sitten perusteellista. Selvityksestä löytyvät lähes kaikki Kärkkäälän Korhosista polveutuvat, joista Wanhassa Tuomaan monissa jutuissa on kerrottu viime vuosina.

Tekijän mielestä "nämä tiedon muruset", niin kuin hän suurtyöstään sanoo, pitäisi saada sukuseuran käyt-

töön. Tällaisen suuren suvun kohdalla niin kuin meidän sukumme on, tämä on erityisen tärkeää. Suvussa on paljon väkeä, mutta siksi myös selvittäjiäkin on paljon. Yhdessä voitaisiin ehkä saada aikaan laaja selvitys tai selvitysten verkko.

Rytkösen selvitys ulottuu monien linjojen osalta aina tälle vuosituhannelle asti. Koottu aineisto ei kuitenkaan muodosta henkilörekisteriä (Wanha Tuomas 2009 s. 26), sillä kyse on yksityisestä harrastamisesta, tietojen keräämisestä omaan käyttöön. Se hankaluushan tässä on, että elävistä ihmisistä kerättyjä tietoja ei henkilötietolain mukaan saa panna julkisesti nähtäväksi sukutaulumuodossa esimerkiksi sukuseuran verkkosivuille

ilman, että tekijästä tulee henkilörekisterin pitäjä.

Ratkaisuna voisi olla se, että tietokannasta julkaistaan vain jo manalle menneet. Siitä ei seuraa juridisia velvoitteita. Elävien tiedot voi pitää vain omana harrastuksena. Niitä voi kyllä näyttää suljetulle lähisuvulle. Tietoja voi myös antaa muille sukutukijoille ja jopa julkaista suorasana-aisina tarinoina. Ainoastaan julkinen esittäminen sukutauluina on kielletty, jos tekijä ei halua ryhtyä henkilörekisterin pitäjäksi. Tässä hengessä yritämme purkaa Rytkösenkin selvitystä Wanhassa Tuomaan lukijoille tulevaisuudessa numeroissamme.

Tekijä on työskennellyt erikoisammattimiehenä Äänekosken terveyskeskuksessa. Eläkkeelle hän jäi viime syksynä. Hän on itsekin Korhosten jälkeläinen, sillä hänen isoisänsä isoisän äidinäidin äiti on Korhosia Kärkkäälän Korholasta. Niin kuin tavallista on, myös hänen puolisonsa esivanhemmissa on Korhosia. Ja paljon lähempänäkin, sillä tämän isänäiti on Korhosia Konneveden Hoikanselkämästä: Anna Siviä s. 1884. Tekijän sähköpostiosoite on veli.rytkonen@mbnet.fi

HK

Salme Liimataisen runoja

Salme Liimatainen on Kärkkäälän Korhosia. Hänessä jylläävät samat runon geenit kuin siskossaan Evassa, jonka runoja julkaistiin viime vuoden Wanhassa Tuomaassa. Salme on nelijäsenisen sisarusperheen nuorin, syntynyt Konneveden Hänniskylällä Kynsiveden rannalla Jokelassa, josta kerrottiin Evan runojen yhteydessä.

Hän on ollut uskollinen kotiseudulleen, sillä hänen oma kotinsa Päivärinne on Kynsiveden kylän keskustassa Kynsiveden rannalla, vajaat kolme kilometriä synnyinkodista etelään. Emännällä oli täysi työ, sillä perheessä oli viisi lasta ja tilalta toimitettiin maitoa Valion meijeriin 30 vuoden ajan. Siitä huolimatta hän on ehtinyt tehdä käsitöitä sekä esiintyä paljon veteraanien ja eläkeliiton kerhoissa. Puoliso on kuollut muutamia vuosia sitten 60 vuoden avioliiton jälkeen, joten runollekin on nyt aikaa.

Salme kertoo isästään seuraavasti: "Isäni Eelis Korhonen, s. 20.3.1895, k. 13.1.1972, oli taitava

käsistään. Hän teki puisia vesijohtoja ja kaivoi kaivoja, joihin laittoi puusta pumpun. Monesti vesi kulki pitkiäkin matkoja puun sisustaan kairattua reittiä myöten. Hän teki myöskin veneitä monien pitäjien alueilla. Isän tekemä puinen kirnu oli kotona. Hänen tekemillään suksilla opettelin hiihtämään. Hän oli olemukseltaan hyvin rauhallinen, mutta leikkisä. Hän sanoi 'nyt petille' ja yhden sanan päälle toteltiin. Sen jälkeen kuitenkin luin vielä iltarukouksen. Isälle tuli töihinkutsuja usein kirjeellä. Niissä luki kirjeen päällä 'pumppumestari' tai 'venemestari'." Äiti oli Hilma Korhonen o. s. Heinonen, s. 7.2.1898, k. 10.2.1979.

Pajukurssi

*Näin lehdestä ilmoituksen pajukurssista,
mutta kun en päässyt mukaan tulemaan,
niin aloin ruveta ajatukseni sanoiksi pukemaan.
Laitanpa oksat kauniisti rinnakkain,
toiset oksat somasti ristikkäin.
Tekaisen hopeapajusta suun ja sangan.
Ajatuksilleni näin sijaa annan.
Laitanpa merkiksi ässän ja ällän,
saan siitä näin ehkä viehkeämmän.
Onpa minulla nyt suuri kori täynnä elämän kerää,
tähän mahtuu monenlaista väriä.
Tässähän on paju aivan arvossaan,
kun käyn tätä uudestaan aina katsomaan.*

Hiljaisuus

*Annappa kiireen haihtua pois,
sepä vasta hiljaisuutta ois.
Käskemällä en saa hiljaisuutta syntymään,
sille opin aikaani antamaan.
Hiljaisuus on luonnossa kulkemista,
luonnon suurta tyyneyttä,
omaa henkistä latautumsta,
rentoutumisen nauttimista,
hyvää lukemista,
hyvän ystävän muistamista.
Kävelen ojan piennarta pitkin,
nään kevään ensimmäisen leskenlehden,
istahdan puun rungalle.
Käänän kasvoni auringolle,
– on vain hiljaisuus,
josta ajatukset kumpuavat.
Kuulen muuttolintujen sirkutuksen,
kesän tervetuliaistoivotuksen.*

Unten keidas

Herättyäni aamulla,
kun pesen kasvoni mustassa vadissa,
tietää se mustikkaretkeä.
Sinisessä vadissa on mielessä
satumaiset taivaan sinelle
välkehtivät ajatukset.
Ruskeassa vadissa olen olevinani
ruusunnuppu koko päivän.
Keltaisessa vadissa
houkuttelen perhosia luokseni.
Punaisessa vadissa poimin mansikoita
ja iloitsen päivästä.
Valkoisessa vadissa
olen aivan puhdas.
Jospa pulahdan järveen,
olen aivan virkeä.
Mutta eihän minulla
näin monta vatia olekaan,
untahan tämä tosiaankin on.

Ajatuksia

Aika kiirehtii eteenpäin,
kaunista kevättä muistelemaan jäin.
Oli paljon poutaisia päiviä,
Mutta myös sateisiakin hetkiä.
Keväällä aikaisin jo uimaan aloin,
riensin rantaan paljain jaloin.
Vesilinnutkin oppi jo minut tuntemaan,
ei ne lähteneet kauaksi allenkkaan.
Mansikoitakin poimittiin,
pihapöydässä kahvia juotiin.
Kesä kasvatti satoaan,
kaikkea mitä tarvitaan.
Ken jaksaa työsssänsä uurastaa,
saa palkkansa kyllä ajallaan.

Tyttären koulupoika kertoili mulle,
että hän on nähnyt ulkolaisen perhosen.
Se ei ollut suomalainen allenkkaan,
kun hän kävi sitä kirjasta tutkimaan.
Poika arveli aivan tosissaan:
se on tullut tänne Brysselistä
Euuta tutkimaan.
Uskoakas mumma allenkkaan,
että perhosetkin rupeavat tänne matkailemaan.
Näin oli monenlaista hauskaa juttua,
kun oli lomalla lasten lapsia.

Jäsentietopalsta

Tänä vuonna on jälleen sukujuhlan ja -kokouksen aika. Kesäkuun 15.–16. päivä tapaamme Suonenjoen Vanhamäen hyvinvointikeskuksella toivottavasti runsaslukuisin joukoin. Sukujuhla järjestetään nyt ensimmäistä kertaa Suonenjoella ja tarkoituksena on tuoda päivien aikana esille mm. Suonenjoen Korhosten historiaa ja nykypäivää. Mansikkakaupunki toivottaa meidät lämpimästi tervetulleiksi, vaikka mansikoita tuskin tuohon aikaan on saatavilla ehkä kasvihuonemansikoita lukuun ottamatta.

Viime kesänä Vesannolla järjestetty soututapahtuma oli oikein onnistunut ja ilmojen haltijat suosivat meitä. Kävimme soutamassa Vihta-Paavon vesillä usean venekunnan voimin ja retken päätteeksi söimme Ukko-Pekan valmistaman maittavan rantakalan. Kesätapahtumia on tarkoitus järjestää jatkossakin niinä kesinä, jolloin ei ole sukujuhlaa. Tapahtumista ilmoitellaan mm. Wanha Tuomas -lehdessä, kotisivuilla ja facebookissa.

Erilaisia yhteydenpitotapoja suvun jäsenten kesken ja mahdollisten uusien jäsenten tavoittamiseksi olemme kehittäneet ja niitä on tarkoitus kehittää edelleen. Seuran omille facebook-sivuille on päivitetty ajankohtaisia tapahtumia ja kuulumisia ja sivuille tullessiin kommentteihin ja kysymyksiin pyritään vastaamaan mahdollisimman pian. Kotisivujen uudistamista ollaan miettimässä ja esille on tullut ehdotus blogi-tyyppisen kirjoittelun lisäämisestä sivuille. Asia on esillä kevään sukuneuvoston kokouksessa.

Ensi kesänä kaikki siis joukolla sukujuhlaan Suonenjoelle, nähdään siellä.

Pirjo Korhonen

Petri Makkonen

Niiniveen lauluja

Kirsi Lehdon (o. s. Korhonen) runokirja ”Niiniveen lauluja” julkaistiin Vesannolla 7.12.2012. Se on hänen ja vesantolaisen luontokuvaaja **Irma Kortekallion** yhteisteos. Runot ja kuvat, pääasiassa Vesannolla Niiniveden Laurilanrannalla ja Kirsin kesäpaikassa Vänkänniemellä kuvatut, on koonnut nautittavaksi kokonaisuudeksi niin ikään vesantolainen taiteija **Mirja Nuutinen**. Vesannon Kotiseutuyhdistyksen puheenjohtaja **Sisko Kuhmonen** kertoo tekijöistä näin.

Kirsi Lehto, *ihmeiden etsijä*, kirjoittaa runoja ihmisen osasta. Siitä, kun ihminen on repäistä juuriltaan. Tiedeuraa on tehty, kovana työnä, kaikkensa antaen, niin kuin ennen peltoa raivattiin. Paljon tieteen peltoa tulikin valmiiksi – ja sitten ymmärrys, ettei tätä koskaan valmiiksi saa. Mitä enemmän tiedät, sitä enemmän kysymyksiä syntyy. Ja peruskysymykset, ne jotka ovat aina olleet, tulevat aina olemaan: Mikä on ihmisen elämän syvin olemus? Mistä tulee onni ja mielenrauha? Onko ihmisellä kuolematon sielu? Ohjaako kaikkea jokin korkeampi voima? Vastausta ei löydykään tieteen maailmasta, vaan luonnon rauhasta ja kauneudesta tai ihmisen mielen sisältä, intuitiosta. Tai sitten voi tyytyä siihen, ettei vastausta ole – vaan syntyy runo, kuin ihme.

Irma Kortekallio, *ihmeiden näkijä*, kulkee kanssamme samassa maisemassa. Siinä missä me näemme jokapäiväisen ohivilahtavan metsän tai järvenselän, Irma näkee ihmeen – ja saa sen vielä tallennetuksi kameraansa. Hän löytää kuvissaan maisemasta sielunmaiseman ja luonnon yksityiskohdasta taideteoksen. Elämän suuriin kysymyksiin hän löytää vastauksia ilman yhtään sanaa.

Niiniveen lauluja on myynnissä ainakin suoramyynä Vestorissa Vesannolla hintaan 30 € / kpl. Yhteystiedot: puh. 040-5779878; sisko.kuhmonen@pp.inet.fi; klehto@utu.fi. Kirjaa on saatavissa myös kesän sukukokouksessa. Runoilija itse tulee esiintymään sukujuhlaan.

Jyrki Korhonen